

ÚJ KELET

FÜGGETLEN NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő מרטון ד"ר א. מרטון ז"ל

8 FONT (értékelt adóval) 12 OLDAL TEL-AVIV, 1979 MÁJ. 11., PÉNTEK 9370. szám

SIMON PERESZ:

»NEM BEGIN TEREMTETT BÉKÉT EGYIPTOMMAL!«

Az ellenzék vezére példátlanul éles támadást intézett a miniszterelnök, illetve a kormány politikája ellen — Támadta Ehrlich gazdaságpolitikáját is

Simon Peresz Kneszet-képviselő, a Munkapárt elnöke, az ellenzék vezére tegnap, a tel-avivi egyetem diákjai előtt példátlanul éles támadást intézett Begin miniszterelnök, illetve a kormány politikája ellen, és azt mondta, hogy a békét nem a Likuddal kötötte meg Egyiptom, hanem azzal a kormánnyal, amelynek a Máarách volt a főereje.

Peresz kifejtette, hogy a békefolyamat nem Szádát jeruzsálemi látogatásával kezdődött, hanem a jom-kipurai háborút követő izraeli-egyiptomi egyezmény volt az első lépés, amely követte az szovjet tanácsadók Egyiptomból való kitűntetését Szádát elnök által.

— A „soha többé háborút!” jelszó már az akkor kötött egyezmény szövegében is megtalálható, csak mi nem aknáztuk ki ezt a tényt demagóg módon. Ugy lát-szik, mi nem értünk olyan jól látványos ünnepek rendezéséhez — mondotta Simon Peresz.

Ezek után érdemben is támadta a békeszerződést, amelyet Begin kötött az egyiptomiakkal, s

lig sikerült. Izraelből kis országot csinált a Likud, de az amerikai körülmények megteremtésére nem került sor!” — mondotta.

Kritikai megjegyzéseinek középpontjában annak a kifejtése állt, hogy a Likud két éves országvezetése alatt megszüntette azoknak a helyes társadalmi irányító elveknek az érvényesülését, amelyek által

igazságos alapokon nyugodott az ország belső élete.

Bizonyos kiegyensúlyozottság mutatkozott a tehető és a szegényebb rétegekhez tartozók között.

Ehrlich pénzügyi politikája következtében a szegények még szegényebbek, a gazdagok sokkal gazdagabbak lettek. A szubsidiu-mok rendszerének megszüntetését bírálta Peresz igen keményen és kijelentette, hogy

az utóbbi két év alatt öt és fél milliárd fontot kaptak indokolatlanul a gazdagok,

ami által az ország lakosságának szegényebb rétegeihez tartozók ennyivel lettek még szegényebbek.

ROBBANÁS EGY HADIÜZEMBEN

Nem terrorista akció volt, a PFSz ennekellenére magára vállalta, hogy emberei követték el

Tegnap, a déli órákban két robbanás követte egymást egy rámát-hásároni hadiipari üzemben. A robbanás halálos áldozatokat nem követelt, csupán néhány sebesülést történt. A hadiüzem dolgozói közül 10 ember sebesült meg. A környék lakosai közül is könnyebb sebesülést szenvedett néhány ember.

A sebesülteket kórházba szállították.

tetése érdekében, mert már nem először került sor ott robbanásra és elejét akarják venni hasonló sajnálatos esemény ismétlődésének.

A késő esti órákban beüvegezték ismét a környék ablakait, amelyek a robbanás következtében összetörték. Pontos kárbecslés még nem történt, de nyilvánvaló, hogy sokmillió fontban fejezhető ki a robbanás okozta kár a hadiüzemben.

Az utolsó, esti jelentés szerint összesen 19 sebesültje volt a robbanásnak. A kfar-szabái Míer kórházban látták el orvosilag a sebesülteket. Négy sebesült a kórházban maradt, a többieket az orvosok a délutáni órákban hazarendték.

Mély fájdalommal jelentjük felejtethetlen férjem, apánk, nagyapánk, sógorunk

Klein Jechiel (Félix)

Kiskörös — Bonyhád — Tibériás — Bné-Brák

elhunytát.

Temetése ma, pénteken, május 11-én déli 1 órakor indul a gyászszóráltól (rechov Jerusolajim 68, Bné-Brák) a petách-tikvai Szugulá temetőbe, ahol a chárédi parcellában földeljük el.

Autóbusz áll a közönség rendelkezésére.

A GYÁSZOLÓ CSALAD

SZÁDÁT BEER-SÉVAI LÁTOGATÁSA UTÁN

Megkezdődnek az autonómia-tárgyalások Egyiptommal

Egyiptomban megalakult az autonómia-tárgyalásokat előkészítő bizottság

Ánuár Szádát egyiptomi elnök beer-sévai látogatása után — a hónap végén — nyomban megkezdődnek az izraeli-egyiptomi tárgyalások az autonómia ügyében. Mint ismeretes, az Egyesült Államokat Vance külügyminiszter képviseli, s az ő kifejezett kérésére határozták el, hogy az ünnepség után azonnal megkezdik a tárgyalásokat.

Az első tárgyalási napon a külmányai álláspontját, majd megdötségek vezetői ismertetik kor-kezdődik a vita, illetve a meg-

állapodás előkészítése.

Az izraeli küldöttséget dr. Josszéf Burg belügyminiszter vezeti, az egyiptomi delegációt Musztafa Chálil miniszterelnök, az amerikai küldöttséget pedig Vance külügyminiszter.

Kairó (UPI). — Hivatalos jelentést adtak ki az egyiptomi fővárosban arról, hogy megalakult az a magasszintű kormánybizottság, amely előkészíti, illetve kialakítja az egyiptomi álláspontot a küszöbön álló autonómia-tárgyalások előtt.

A jelentés szerint Egyiptom „teljes autonómiát” követel, ahogyan az a camp-davidi megállapodásban szerepel. Kairó értelmezése szerint az autonómia valamennyi, 1967-ben Izrael által elfoglalt területre vonatkozik majd. Kiderül az is a jelentésből, hogy Kairó nemcsak közgazdasági, de katonai, politikai, törvényalkotási és jogalkalmazási autonómiaira gondol.

Végül azt követeli majd Egyiptom a tárgyalásokon, hogy a katonai kormányzat Judeában, Sornonban és a gázai sávban azonnal szünjön meg, az autonómia-egyezmény aláírása után.

Szádát elnök tegnap közölte, hogy Izraelről „gesztusok sorozatát” reméli, mégpedig a tárgyalások előtt és ebben az ügyben amerika közvetítést is igénybe vesznek.

Amnesztíra gondol Szádát palesztinai eliteltek számára, továbbá a területeken folytatott telepítési tevékenység felfüggesztését reméli.

Peking figyelmezteti Washington:

»NEM SZABAD HINNI AZ OROSZOKNAK!«

Peking (Reuter). — Teng Sziao-ping, a kínai kormány miniszterelnökének első helyettese — a kínai vezetés főideológusa — tegnap figyelmeztetést intézett az amerikai kormányhoz, és rámutatott, hogy „az oroszoknak nem szabad hinni”.

A figyelmeztetésre a Salt II egyezmény megkötése, illetve küszöbön álló aláírása alkalmából került sor. A kínai politikus felhívta Washington figyelmét, hogy az oroszok nem fogják betartani a fegyverkezés-korlátozás rájuk vonatkozó részét, s csak azt akarják megtevesztő módon, hogy az USA csökkentse saját ütőképességét az egyezmény szellemében.

Egy amerikai újságíró-küldöttség tagjai előtt azt mondta Teng Sziao-ping, hogy Kína nem ellenzi elvileg a fegyverkezés ütemének csökkentését, még kevésbé az atom-fegyverkezését, de arra figyelmeztetett, hogy a Szovjetunió saját imperialista törekvéseinek szolgálatába akarja állítani az egyezményt, s mindenképpen Amerika félrevezetésére törekszik a Salt II. által.

TIZ ÉVI FEGYHÁZRA ÍTÉLTÉK A SZENEGÁLI UNO-TISZTET

A haifai törvényszék tegnap 10 évi fegyházbüntetésre ítélte azt a szenegáli UNO-tisztet, aki két alkalommal csempészett fegyvert a palesztin terroristák számára. A második alkalommal leleplezték.

Védője azt kérte, hogy a diplomáciai sérthetlenség elvét terjesszék ki a szenegáli tisztre, mert az UNO hadseregéhez tartozott. A bíróság elutasította az érvelést. A vádlott azt hozta fel mentességére, nem tudta, hogy fegyver-

csempészsébe keveredett.

A bíróság elutasította ezt a védekezést is. Példás büntetés kiszabásával ért véget a tárgyalás.

Szomorú szívvel jelentjük, hogy édesanyánk, nagyanyánk, dédanyánk

ACZÉL DEZSÖNÉ

szül. POLITZER MARGIT

87 éves korában Budapesten elhunyt.

Gyászolják:

özv. Zsoldos Jenőné Aczél Edit (Budapest) Aczél Márta és férje, Schwartz Jehuda (Tel-Aviv), a család és a baráti kör tagjai

ÖSZINTE RÉSZVÉTÜNKET FEJEZZÜK KI KOLLEGANÓNKNEK,

ACZÉL MÁRTÁNAK

AZ ÉDESANYJA,

ACZÉL DEZSÖNÉ

HALÁLA FELETTI GYÁSZÁBAN

AZ ÚJ KELET

Fájdalommal jelentjük, hogy szeretett édesanyánk

Grünberger Ella

Arad — Naharia

elhunyt.

Temetése ma, pénteken, május 11-én déli 12 órakor lesz a nahariai temetőben.

Külön autóbusz indul 11.30-kor a Rágum 728-tól.

Gyászolják lányai:

Idelovits Emsi, Frommer Panni, vejei, öccse, sógornője, unokája és a család

Megtört szívvel jelentjük, hogy felejtethetlen dédmamán, nagymamánk, anyánk

dr. Konrád Béláné

(PIRI NÉND)

Nagyvárad — Beér-Séva

nincs többé. Temetése ma, május 11-én déli 1 órakor lesz a beer-sévai temetőben. Autó indul a gyászszóráltól 341-kor.

A GYÁSZOLÓ CSALAD

A legsikerültebb

ESKUVÖK

BRIT MILA

és BÄR MICVA

A BET HÁROFE

termében,

a csodás kerttel,

Heftman u. 1.

GROSZ LILIT

Máze u. 42.

(Rothschild-sarok),

tel. 298772, 722314

A BET HÁROFE

épületében

előadóterem 400 hellyel

kongresszusok és gyűlések

számára

DRÁGA FERJEM, ÉDESAPÁNK, NAGYAPÁNK

MICHAEL SONENSHEIN

Éjn-Ajala

70-İK SZÜLETÉSNAPIJÁRA

GRATUI ÁLNAK, EGÉSZSÉGET, BOLDOGSÁGOT

KIVÁNNAK 120-IG

felesége Judit, leánya, fia,

veje, menyé és unokái

„UNIVERS”
AZ ÖN MEGBIZHATÓ IRODAJA
AJANLATOK AZ 1979-ES
NYÁRI SZEZONRA
CSOPORTOS REPÜLÉSEKSEL

TEL-AVIV — BUKAREST — BÉCS

Indulás 1979 július 6-én és 1979 július 20-án

TEL-AVIV — BUKAREST — ZÜRICH

Indulás 1979 július 11-én

RÉSZLETEK ÉS FELIRATKOZÁS:

«UNIVERS»

UTAZÁSI IRODA

TEL-AVIV,
Ramban utca 17.
Telefon: 622976

Tel-Aviv, Dizengoff 204, tel. 223463 — 241163
Haifa, Háacmút 88, tel. 522041

KÖZÉLETI HIREK

Rappaport Ottó, az Uj Kelet szerkesztője hazaérkezett többtömeges amerikai és kanadai utjáról.

Natanján, a Wizo közönsége előtt vitaest volt a béke problémáiról. Dr. Jesurun Eljáhu, dr. Scher Mose és Rössel Mordecháj vett részt a vitában, amelyet dr. Benedek Pál vezetett. Zárszót dr. Berg József mondott.

A Chug Jocé Hungária szociális bizottsága Jeruzsálemben 150 rászoruló családnak juttatott pénzszegélyt.

Haifán, a HOH „Idősebbek klubja” közönsége előtt Schnapp Lea tartott előadást a nyári szezon különféle problémáiról. Rosenthal Kató, a klub alelnöke mondott bevezetőt.

A Bné Brit rend natanjai páholyai a „Löv Immánuel” páholyi vezetőségének kezdeményezésére közös emlékülést tartottak a vészkorszak mártírjainak kegyeletére. Libál Mose volt az ülésszónoka. Bevezetőt Kárti Báruch elnök mondott, az imákat dr. Berg József főrabbi recitálta. A „Löv Immánuel” páholy a „Függetlenségi nap” alkalmából ünnepséget rendezett, amelyen számos külföldi vendég is részt vett. Dr. Berg József mondott ünnepi beszédet. Benczel Béla vezette le az estet. Báruch Flóra, Berg Vera, Benczel Gizli, Gross Bözsi és Schnabel Zseni volt a háziasszony.

A HOH tel-avivi szervezete és a Bné Herzl közös rendezésében sikeres vitaest volt hétfőn a HOH nagytermében. Dr. Herman Dezső és Dán Ofry tartott előadást időszerű problémákról. Dr. Herskovics Fábán, a Bné Herzl elnöke vezette be az estet.

Rappaport Ottó tartott előadást a hét végén a haifai HOH termében és a béke kilátásait latolgatva-mérlegelve egyben beszámolt kanadai és amerikai uti élményeinek főbb tanulságairól. Az előadást dr. Deutsch Ferenc, a HOH elnöke nagy figyelmet keltő szavakkal nyitotta meg, kommentálva a fontosabb eseményeket és ugyancsak ő mondott zárszót.

A Bné Brit rend Nordau-páholyában néhai dr. Marton Ernő egyéniségéről és munkásságáról tartott előadást Hermann Cvi, az író és történész, a Szochnut volt vezetőségi tagja és a ZIM utasszállító osztályának volt igazgatója. Az előadást Mózes Dezső vezette be.

Natanján megnyitott 40 izraeli klub mintegy 1000 képviselője részvételével a Rotary 19-ik országos kongresszusa. Jicchák Bráz ügyvéd, a mozgalom izraeli kormányzójának megnyitóját után Francis Rizak díszvendég, a Chádád örnagy vezette Szabad Libanon szövegét tett hitet ékes héber nyelven a két ország szövetsége mellett. Árje Dulcin, a Cionista Világszövetség és a Szochnut elnöke, valamint a vendéglátó Natanja polgármestere, s utána a Rotary-világmozgalom elnökének a képviselője üdvözölte a megjelentekkel. Lelkes óvával fogadták Borisz Penson, ázsír-Cion, A kongresszus záróaktusként az 1980/81-es évre kormányzóvá választották meg a pesti származású Káhn Smuél-Bandit.

ADATGYÚJTÁS AZ ERDÉLYI CIONIZMUSRÓL

A volt erdélyi cionista mozgalom több vezető személyisége akció kezdeményezett az erdélyi cionista tevékenység történetének a megírásához szükséges adatok összegyűjtésére. A haifai egyetem szaktudósainak a vezetésével dolgozó munkaközösség felkéri mind azokat, akik hailandók részt venni ebben az akcióban, hogy ezt írásban vagy telefonon közöljék. — Cím: Merkáz Letiud Histori, Univ. Haifa, tel. 04-240766.

A MAGYARORSZÁGI CIONISTA MUNKAS-MOZGALMAK VETERÁNJAINEK TALÁLKOZÓJA

Május 26-ikán találkozót tartanak Cofitban, a Bét Berl-ben az egykori magyarországi cionista munkásmozgalmak, illetve ifjúsági mozgalmak veteránjai. A Poalé Cion, a Dror, illetve a Dror Habonim és a Háovéd egykori tagjai találkoznak. Az eseményt abból az alkalomból rendezik, hogy 50 év telt el a magyarországi cionista munkásmozgalom tevékenységének megkezdése óta. A Kfár Szabá szomszédságában lévő cofiti Bét Berl-ben május 26-ikán d. e. 10 óratól d. u. 5 óráig folynak majd a találkozók eseményei. Megfelelő cimanyag

EGYMÁS KÖZÖTT SZEMÉLYI HIREK

A család tagjai és az Izraelben élő györiek szeretettel köszöntötték Farkas Henriket, aki 90 éves lett.

Jókívánásokkal vették körül a napokban Spitzer Lilit és Norbertet, akinek fiát tartalékos századosossá léptették elő.

Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra Weisz Matijáhu, az izraeli magyar jisiv vátik tagját. Az elhunyt 1934-ben alijázott Kolozsvárról, és megalapította Tel Avivban a Delta sokszorosító és fordító irodát. Sógora volt dr. Weissburg Chájimnak. Vállalatát néhány hónappal a halála előtt likvidálta és nyugalmába vonult. Fia, özvegye, a húga és családtagjai, valamint barátainak széles köre gyászolja.

Öszinte részvételt vettek körül a Szombathelyről, illetve Sárvárról elszármazottak Löwinger Albertet, akinek fivére, Liszkai Ferenc (Dudi) Magyarországon elhunyt. Sárvárot temették el.

A barátok és tisztelők tábora melegen ünnepelte Neményi Mik

lóst, a haifai jugoszláv kolónia köztisztelőben álló tagját, aki 70 éves lett.

Szerencsekívánatokkal vették körül a napokban dr. Horovic Tivadart és feleségét, Herminét, leányukójuk, Ráná megszületése alkalmából.

Családi látogatásra és ország-nézésre érkezett Romániából dr. Soreanu Szigeti Magda aradi származású gyermekorvos.

Steinberg Henrik és felesége, Sára Budapestről izraeli látogatásra érkezett unokájuk, Nili esküvőjére. Egyben részt vesznek az unokaöccsük, Dov Távor esküvőjén is.

Elhunyt Brik Bella genfi lakos, akit nagy részvét mellett temettek el Bné Brákbán, néhai férje mellé. Sirjánál Ehrenfeld rabbi mondott beszédet.

A chiloni temetőben kísérték utolsó utjára Abádi Ervin író, a Hét Tükre című hetilap volt főszerkesztőjét. Sirjánál Gerson Weiler egyetemi tanár és dr. Jesurun Eljáhu mondtak búcsúbeszédet.

Jeruzsálemben, a hátrahétem temetőben nagy részvét mellett rendezték meg szerda délelben az egy év előtt tragikus körülmények között elhunyt Rosenberg Menáchem jesivanövendék ázkárját és sírköveátását. A bécsi zsidó hitközség ortodox tagozata küldöttséggel képviseltette magát, amelyet Chájim Grünfeld rabbi és Zeév Bencur vezetett. Az elhunyt édesapja, Rosenberg Imre mondott kádist, majd Simon Áser Kohén, a Chorév-jesiva vezetője, Smuél Varsavcsik, a Kfár-chászidim jesiva vezetője és Chájim Grünfeld, a bécsi ortodoxia rabija mondott gászbeszédet.

Nagy részvét mellett tartották meg Jeruzsálemben, a hátrahézetimi temetőben Kohn Miklós (Jechiel Mechl) ázkárját és sírköveátását. Az elhunyt két fia mondott kádist, Chájim Grünfeld bécsi ortodox rabbi emlékbeszédében értékelte az elhunyt emberi és közéleti kvalitásait. A megjelentek öszinte együttérzéssel vették körül özvegyét, lányát, fiait, vejét és unokáit.

Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a rechovoti temetőben a nagyváradi származású Feldheim (Feraru) Sándort, a helyi magyar jisiv megbecsült tagját. A gyászoló közönség részvételt vette körül az özvegyet, Jucit, a rechovoti HOH aktív tagját, és leányát, Erikt.

„Bászár L'mehádrin - Glück” Bné-Brák, r. Akiba utca 19, telefon: 708891, ezúton közöljük, hogy a mézár szék új tulajdonosba ment át és íris baromfin kívül, marhahúst is árúsítunk. Jechezkiél Jehuda Glück

Idős hölgy mellé keresünk angolul vagy németül, és keveset héberül beszélő

HÁZVEZETŐNŐT 1979. június 1-től (takarítás nélküli).

Nagyszerű feltételek, magas fizetés, szép szoba.

Telefon: 743736, délután 15-20 óra között.

Külföldi olvasóink figyelmébe

Az alábbiakban közöljük azoknak a helyeknek a pontos címét, ahol Kanadában és Amerikában az Uj Kelet árusítják:

1. M. Goldstein, 44-18 16th Ave. Brooklyn, N.Y.
2. Harry's Candy Store, North West Corner of Brighton Ave & Coney Island Ave. Brooklyn, N.Y.
3. H & K Stationary, 664 West 42nd St. NYC.
4. Hotalings News Agency, 142 West 42nd St. NYC.
5. Israel Kosher Pizza, 4810 13th Ave. Brooklyn, NY.
6. Johns Stationary, 98-51 63rd Road, Rego Park, Queens, NY.
7. Kumar Stationary, 81-41 Broadway. Elmhurst, NY.
8. Jack McNamara News Stand, 71st Ave, Forest Hills, NY.
9. Morris Newsstand, 96th St., Broadway, NYC.
10. Ovitiz Candy Store, 47th St. and 14th Ave, Brooklyn, NY.
11. Rodal's Bookstore, 4689 Van Horn St., Montreal, Canada.
12. George Rutkin News Stand, 46 West 42nd St. NY.
13. V & A Stationary, 93-23 63rd Drive, Rego Park, Queens.
14. J. Yohai, 121 Lee Ave, Brooklyn, NY 11211.
15. Schwartz-Rosenblum Inc., 2906 West Devon Ave, Chicago, Ill. 60659.
16. Town & Country News, 63-32½ West 3rd St., LA Calif. 90036.
17. World Wide News, 100 St. Paul St. Rochester, NY 14604.
18. Out of Town Newspaper Inc., Cambridge, Mass.
19. Lyons Enterprises, 2444 Durant Ave, Berkeley, Calif.
20. Israel Book Shop Inc., 410 Harvard St., Brookline, Mass.
21. Franks Bookstore, 1647 Lee Rd., Cleavland, Ohio.
22. Z & A Luncheonette, Ave J and Coney Island Ave, Brooklyn, NY.
23. Zion Pizza, 63-46 108th St., Queens, NY.
24. Yedid, 109 Kings Highway, Brooklyn, NY.
25. Sabra Kosher Pizza, 560 Central Ave, Cederhurst, LI, NY.

Felejtethetlen édesanyának,
HIRSCH HENRIKNE ז"ל
szül. MÁYER SÁRI
ELSŐÉVES AZKÁRAJÁT
1979 május 13-án — י"ג באייר — vasárnap délután 15 órakor tartjuk, a Hár Házéjtim-i temetőben. Autó indul a Binjánéj Háumá elől.
A GYÁSZOLÓ CSALAD

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett testvérünk **FÖLDES MARGIT (GELLER)** ז"ל
Körösszegapáti — Budapest — Jázur — Cholon elhunyt. 1979 május 6-ikán csendben eltemettük.
Gyászolják testvérei: Laci és leánya Kati, és Jolán, sógornője Etus, sógora Miklós, a kiterjedt rokonság és a baráti kör.

NÖVÉ SÁLEV, SZÜLÖK OTTHONA, PETÁCH-TIKVA
FELVESZ SZÜLÖKET
LÁBADOZÁSRA ÉS REHABILITÁCIÓRA
(szociális kezelésre szorulókat is)
* odaadó, egyéni gondozás
* állandó orvosi felügyelet helybeni orvosok által
* fizioterápiás kezelés és gyógyítás elfoglaltság által
* meleg családi légkör
* kóser és diétás konyha
Petách-Tikva, rechov Hájárkonim 8,
telefon: 90 78 95

ORVOSI MŰSZERÜZEM RECHOVOTON
KERES
MUNKÁSNŐKET HETI 5 NAPRA
Jelentkezés: MIGADA VALLALAT B. M., Kirjút Weizmann — park
TÁÁSIOT ÁTIROT MÁDA, RECHOVOT,
TELEFON: 054 - 71497

Fontos megtekinteni az izraeli fémipar dolgozóinak és vevőinek!
FINEX 79
AZ IZRAELI FÉMPARI KIDOLGOZÓ EGYESÜLET VÉDNÖKSÉGE ALATT
A fémipari kidolgozás futtatás és festés második kiállítását „EXIR”, Tel-Aviv 1979. május 14-17
Nyitva: hétfőn, csütörtökön 15-20-ig, BÉT AMERIKA, izraeli szakképzési központ, kedden, szerdán 11-20-ig, Tel-Aviv, Szederot Saul Hámelech 35
2 TANULMÁNYI NAP
az izraeli fémipari kidolgozó egyesület szervezésében szimpozionum a futtatásról (1979 május 15)
Megnyit: 9.00 órakor
Befejezés: 15.30 órakor
A fémipari kidolgozás technológiájának szimpozionuma 1979 május 16.
Dél: 11.30-13.00 óráig
Az előadók sorában: J. Meiri (elnök), D. Dison, L. Gál-Or, A. Kohén, dr. A. Jánly (Ráfáel), J. Záhávi, A. Goldberg, G. Weit, prof. A. Lávi, dr. Jiszráel, Jóv Bin-Nun, M. Márón, A. Holzman, A. Portugáli, B. Brody, V. Vinikman, D. Dávid.
Bélepés az előadásokra díjtalan. A terem megtelekora az ajtókat bezárjuk. A feliratkozás 8.30 órakor kezdődik. Az előadások az Exir-teremben, Bét Amerika.
A KIÁLLÍTÓK NÉVSORA
1. Achim Kinzler B. M.
2. Algát — Sérut Gimur
3. Eirám — Róhité Mátéchet
4. Elmát, Ásedod Jákov, Hákbuc Hámoúchád
5. Emil Schmidz
6. Erión Táászijot B. M.
7. Benjámin Brody Technológot Higon
8. Gimát Cipujim B. M.
9. Dumex Mucaré Táászij B. M.
10. Hámoúpéc Mirál Mátéchet B. M.
11. Háskás B. M.
12. Hámutász B. M.
13. Chimatechet B. M.
14. Kromex B. M.
15. Limát Litus Mátéchet B. M.
16. Metáchrom
17. Nili Mirálé Mátéchet B. M.
18. Szigmarin B. M.
19. P. A. R. Cipuj B. M.
20. Pin-jon
21. Pecker Plada
22. Manofkatzing
23. Sámán Mucaré Sziká V'chmikálum B. M.
24. Tavis Mirál Lécipuj Mátéchet B. M.
25. Shiply Company Inc.
26. UPA technology Inc.
Szervezők: **GEVET STIER**

UJKELET
A Knesze...
jai megbuk...
emeléssel a...
ványt, mely...
mány ellen...
tönökben ül...
rébe egy, a...
banonban, t...
lévő tartalé...
ez semmive...
csere tényén...
rét pár hétt...
ták le a Ner...
svájci közp...
most derült...
gyan intézt...
kormányá...
határozatot...
bocsátásról...
kik névszer...
akiket Izra...
elfogadható...
ésszerű meg...
ki egyetlen...
lévő izraeli...
az utolsó...
övezte, mi...
gi ügyekben...
vános vitát...
Most a...
nincs súlyo...
eleve feltér...
kérdésről...
tözködni m...
te; épp a...
vával, h...
tenni olyan...
zött, amely...
rál biztons...
csolatban a...
lehet, mert...
ket tudhat...
különben...
sára — s az...
ta között, h...
va biztons...
vitatások m...
Izrael bizto...
Kiderült a...
arab terror...
rozatot a...
bizottság h...
a teljes ko...
ból nem h...
szet külügy...
gának sem...
Most, a...
vita tárgya...
miniszterk...
vaslat mel...
között Sár...
nagyközön...
rettenhete...
tetni magá...
a javaslat...
terroristá...
lyunk ellen...
mélt, hog...
marad, so...
ságra.
Most az...
tudtuk, ki...
akiket Izra...
megdöbben...
mert hisz...
táról van...
lyos szabo...
nyeket kö...
keztében...
lálát. Mos...
1979...
pont...
kezd...
célja...
A Ha...
VAG...
Az ü...
össze...

A MEGBOCSÁTHATATLAN MELLÉFOGÁS

Irta: SÁBTÁJ HIMMELFARB

A Kneszetben a koalíció tagjai megbuktatták ugyan kézfelémeléssel a bizalmatlansági indítványt, melyet benyújtottak a kormány ellen, mert 76, izraeli börtönökben ülő terroristát adott cserébe egy, a Litáni-akció óta Libanonban, terroristák fogságában lévő tartalékos katonáknak —, de ez semmivel sem csökkentette a cserét pár héttel ezelőtt bonyolították le a Nemzetközi Vöröskereszt svájci központja útján, de csak most derült ki a részletek, hogyan intézte az ügyet Izrael kormánya, hogyan hozták meg a határozatot a terroristák szabadon bocsátásáról, és hogy egyáltalán kik névszerint ezek a terroristák, akiket Izrael kormánya minden elfogadható indoklás, — minden észzerű megfontolás nélkül cserélt ki egyetlen, a terroristák kezében lévő izraeli ellenében. Az ügyet az utolsó napokig titokzatoság övezte, mivel Izraelben biztonsági ügyekben kerülni szokás a nyilvános vitát.

Most azután kiderült, hogy nincs súlyosabb hiba annál, mint eleve feltenni minden biztonsági kérdést, hogy természetes tartozkodni minden vitától körülötte: épp a fenti esetben lett nyilvánvaló, hogy különbséget kell tenni olyan biztonsági ügyek között, amelyek valóban érintik Izrael biztonságát, amelyekkel kapcsolatban a vita valóban ártalmas lehet, mert ennek során olyasmiket tudhat meg az ellenség, amik különben nem jutnának tudomására — s az olyan ügyek körüli vita között, melyek jellegüknél fogva biztonságiak ugyan, de megvitásuk mégis nem is súrolja Izrael biztonsági érdekeit.

Kiderült a héten az is, hogy a 76 arab terroristával kapcsolatos határozatot a miniszterközi bizottság hozta meg, de a döntést a teljes kormány valamilyen okból nem hagyta jóvá, s a Kneszet külügyi és hadügyi bizottságának sem hozták tudomására.

Most, amikor az ügy közéleti vita tárgya meg tudjuk, hogy a miniszterközi bizottságban a javaslat mellett szavazott a többi között Saron miniszter is, aki a nagyközönség szemében szereti rettenthetetlen harcosnak feltüntetni magát, de aki, megszavazva a javaslatot, hogy 76 veszedelmes terroristát adjunk ki egyetlen foglyunk ellenében, alighanem azt remélte, hogy állásfoglalása titok marad, sohasem kerül nyilvánosságra.

Most azután, hogy végre megtudtuk, ki is az a 76 terrorista, akiket Izrael szabadon bocsátott, megdöbbenés vett erőt rajtuk, mert hisz csupa olyan terroristáról van itt szó, aki rendkívül súlyos szabotázs- és terrorcselekményeket követett el, amelyek következtében számos izraeli lelte halálát. Most már fennhangon kez-

denek töprengeni az izraeliek a kormány tette felett, amely súlyos melléfogás, megfőrése annak az elvnek, hogy nem engedünk a zsarolásnak, nem adunk lefoglalt túsok ellenében börtöneinkben ülő terroristákat.

Izrael kormányai a máalóti tragédia óta s az entebbei akció alkalmával is ismételt megérősitették, hogy nem hódolunk be a terroristák követeléseinek, hanem minden rendelkezésünkre álló eszközzel küzdünk a túsokat ejtő terroristák ellen, de semmiképpen sem hajtunk térdet előttük, nem bocsátjuk szabadon a börtöneinkben ülő terroristákat.

Míg a Likud kormánya ezt a 76 terrorista szabadonbocsátására vonatkozó határozatát meg nem hozta, Izrael kormányai sosem hódoltak be a terroristák követeléseinek: ez az első olyan eset, hogy Izrael kormánya megadta magát a terroristáknak, meghozta olyan formában, amely megalázó fegyverletét, mert hiszen nem arról volt szó, hogy egyet cseréljünk egy ellenében, hanem 76-ot (!) — egyetlen egyért. Ezért érdemes közelebbről megvizsgálni, mivel indokolja tulajdonképpen a kormány ezt az ügyletet, persze azon a már üntig ismételt kivül, hogy egyetlenegy izraeli életének a megmentése is nagyon jelentős cselekedet.

Annak idején, amikor a terroristák elrabolták és az ugandai Entebbébe vitték az Air France gépet, s benyújtották az izraeli börtönökben ülő arab terroristák szabadonbocsátásának a követelését, az izraeli kormány úgy döntött, hogy a maga nemében egyedülálló, sok kockázattal járó akcióval felel erre, — csak hogy ne kelljen eltérnie az alapeltől, miszerint nem hunyázkodunk meg a túsokat vevő terroristák előtt, s nem bocsátunk szabadon a túsok ellenében olyan, Izraelben fogvatartott terroristákat, akik számos izraeli polgár pusztulásával járó súlyos büntettek miatt töltik büntetésüket.

A Begin-kormány valamilyen okból nem látott ebben az ügyletben súlyos mulasztást, melléfogást, hanem éppen pozitív cselekedetet, amely méltán kerülhet be a kormány vívmányainak az aranykönyvébe, s lehet, hogy így is történt volna, ha nem derülnek ki az ügylet részletei.

Amióta azonban ezek ismeretesek lettek, nem lehet már az ügyletet másnak, mint botránynak minősíteni. Amióta a részletek ki tudódtak, viharzik az egész izraeli közvélemény, mégpedig nem csak az ellenzék, hanem a koalíció egy jelentős része is.

Hallottuk a VNP és a Likud liberális szárnya képviselőinek a kijelentéseit, akik rendkívüli éles-séggel ítélték el az izraeli kormány melléfogását, sőt az ez ügyben benyújtott bizalmatlansági indítványt is helyeselték. Ha azonban ezek a képviselők következetesek lettek volna, s elvszerűen ki-tartottak volna tulajdon nyilatko-zataik mellett, akkor az lett volna a legtermészetesebb és a leglogi-kusabb, hogy a Kneszetben az ellenzékkel együtt a bizalmatlan-sági indítvány mellett szavazza-nak.

Civilizált, demokratikus álla-mok parlamentjeiben, ha elfajta ügyek kerülnek megvitatásra, a koalíciós képviselőkben egyálta-lán nem merül fel a kérdés, ho-gyan kell ilyen esetben szavaz-niok, mert hisz ilyenkor csak az államérdek, nem pedig a koalí-

ciós csoport-érdek számít. Most, őszinte fájdalunkra, az derült ki, hogy még nem vagyunk elég érettek, s még nem értük el a nyugati demokratikus parlamen-tek színvonalát. Amikor például, a camp-davidi egyezményt bocsá-tották szavazásra a Kneszetben, az ellenzék akkor is nyugodt lel-kiismerettel szavazhatott volna az egyezmény ellen, mert hisz már maga az egyezményben szereplő autonómia is elegendő lett volna ahhoz, hogy az egész egyezményt visszautasítsa. Az ellenzék ezzel szemben nem az ellenzéki cso-port-érdekre ügyelt, hanem Izrael államérdekére, és támogatta a megállapodást: miniszterelnökünk mindmáig azzal dicsekszik, mily nagy többséggel szavazta meg a camp-davidi egyezményt a Kne-szet. Viszont most, amikor oly súlyos lépésről van szó, mint a

terrorista zsarolásnak való behó-dolásról, ami Izraelt további zsa-rolásoknak is kiteszi, most azok a koalíciós tagok, akik élesen ki-keltek a kormány melléfogása el-len, a szavazás során mégis a kor-mány mögé sorakoztak föl, pusztán azért, mert ha másképp sza-vaznának, az a kormány bukásához vezetett volna.

Megvannak a szavazásoknak a maguk szabályai, s ha a többség elutasít valamely javaslatot, akkor ez tiszteletben tartandó. — Most azonban a kormány nem az-ért menekült meg ettől, mintha tetteivel erre rászolgált volna, ha-nem éppen annak ellenére, hogy működése során most követte el a legsúlyosabb melléfogást. Ez a balkezes cselekedet azt bizonyít-ja, hogy a kormánynak Izrael leg-szorosabb létérdekével kapcsolat-ban nincsenek józan megfontolá-sai, mértis ez az ügy kötelezővé teszi a kormány sok múltbeli, mostani és majd jövőbeni dönté-sének alapos felülvizsgálatát, an-

nak megállapítása érdekében, hát-ha sok ilyen határozat nyomán derül ki, hogy e kormány híján van a lelkiismeretnek és nem ké-pes különbséget tenni sablonos ügyek és Izrael alapvető létérde-keit érintő problémák között. Ez a kormány avégből, hogy a nagy-közönség ne jöjjön rá a mulasz-tásaira, csak annyit tesz, hogy ha-tározatait szűk körben és a leg-teljesebb titokban hozza meg, fe-dezetet hozzájuk pedig a bizton-ságiügyi miniszterközi bizottságtól kap, amelynek ülései titkosak, a róla szóló közlések tilosak, leg-feljebb annyi jut nyilvánosságra, hogy valamely ügyet ez a fórum tárgyal le, de közte és Izrael biz-tontsága között nincs semmi kap-csolat.

VIDEOKOL 77

TELEVIZIÓK JAVÍTÁSA

ÉS ÉVES BIZTOSÍTÁS

mindenféle televízió számára.

785289 • 783828

RUTH UZIEL

parapszichológus, jósnő,
tanácsadás tenyérből,
homlokról, övből
és kávéból

Ötödik nemzedék az országban, — beduin származású. Ruth Uziel tanácsa segítségével megoldja problémáit, — lehangoltság, önbizalom hiánya, bajba jutott házasság. Tanácsadása és útmutatása segítségével sokan nyerték vissza boldogságukat.

Találkozás megbeszélésére telefon: 29 71 91, — Tel-Aviv.

Náchlát Benjámin
14 sz., Tel-Aviv

Telefon:
54886

(מקורם מרקוח)

BÉT HÁBÁD

KÜLÖNLEGES AKCIÓ

79-es nyári hosszúújú ruhák nagy számok is korlátozott mennyiség (50 darab), alkalmi áron, 30%-40% engedmény

Téli árufélesleg kiárúsítása szvetterek * kardigánok * gyapjú blúzok 50% engedményig

Árusítás egyfolytában 8-tól este 7 óráig.

Nagymennyiségű anyag, saját gyártmány, súlyra, 60%-os engedmény. Az eladás a II. emeleten (bejárat az üzleten keresztül) 8-15.30-ig.

HISZTADRUT MEDICINIT HADASSZA

KIRJÁT HADASSZA (ÉJN KEREM), JERUZSALEM

1979 május 14-én (5739 ijjár 17) hétfőn, a Kirját Hadassza (Éjn Kerem-i) egyetemi orvosi központban

MODERN AUTOMATIKUS TELEFON-KÖZPONT

kezd meg működését a hozzáférőkényelmére s az általunk nyújtott szolgáltatások feljavítása céljából.

A TELEFON-KÖZPONT UJ SZÁMA: 427427

A Hadassza város központjában lévő osztályainak telefonszáma: 22 44 66 — 22 44 65.

VÁGJA KI ÉS ŐRIZZE MEG A TÁVKÖZLÉSI MINISZTERIUM UJ TELEFONKÖNYVÉBEN.

Az új telefon-központ működtetésének első napján lehetséges, hogy nehézségek lesznek a telefon-összeköttetésben, kérjük ezt megértéssel fogadni.

A „HADASSZA” ORVOSI KÖZPONT KÖZLEMÉNYE.

GÁLÉ RUT

SZALLODA ÉS ÉTTEREM NATANJA
(azelőtt ANTOS-panzió)

Natanja, rech. Dávid Hámelech 11. Tel. 053-22647
POB. Natanja 3070

- * A szálloda és az étterem kóser L'mohádrin min hámohádrin
- * A szobák mellékhelyiséggel, káddal és erkéllyel
- * Kiváló étterem, mérsékelt árak
- * A hely ideális üzleti ebédek, valamint összejövetelek, családi ünnepek és más hasonló esemény tartására

Helyrendelés: Gálé Rut szálló, Natanja, rech. Dávid Hámelech 11, tel. 053-22647

RISHON CELLAR

A HIREBÉCSI ÉTTEREM. Ideális hely üzleti és családi étkezésekre. Eredeti bécsi ételek, bécsiszület borjűhűsből, „Eszterházi” sték, stb. — Szombaton sólet és kiske.

• Minden kedden és pénteken Berger Sz. Duci ismert zongoraművész és Karstein Alexander hegedűművész zenélnék.

TEL-AVIV • Allenby 11, tel. 55834

»NURIT« KONYHÁK

Magas nívó,
jó kiszolgálás,
szép kivitelezés,
szolid árak,
tervezés és össze-
állítás
Glil, Jám kibuc
(Herzlia)

Tel. 03-985057 * Kényelmes fizetési feltételek lehetőség

INBÁR

Márvány és gránit-
féleségek konyhába
és fürdőszobába,
tervezés és össze-
állítás

Bné-Brák

Rech Slomo Hámelech 7,
ipari központ
(a Coca Cola mellett)

2 Különleges nyilvános árverés
Olajfestmények és ritka műtárgyak
szombat este a
„FORUM PALACE” SZALLOBAN
(azelőtt „Pal”) Tel Aviv, Hájarkon
277.
18.30-20.30-ig és 21-24-ig
Az egyes darabok bármilyen áron
eladásra kerülnek!

Belépés díjtalan

1979 V. 11

Minden nagyobb, kegyetlenebb terrortámadás után felmerül a halálbüntetés ügye, ékén közéleti vitától kísérve. Ezek óta visszatérő problémáink egyike ez — s mint a többi, azért tér vissza, mert nem tudjuk, azaz, legalább is mostanáig nem tudtuk megoldani. S azért nem tudjuk megoldani, mert valami egészen furcsa logikai ellentmondás, törés mutatkozik gondolkodásunkban, koncepciónkban az ügygel kapcsolatban. Mintha valami rejtélyes, belső ellenkezés tartaná vissza Izráel államát attól, hogy törvényes felelősségvonnás következményeként mondjon ki halált olyan gyilkosokra, akik ártatlan izráeli polgárok életét oltották ki, s ha rájuk volna — kiirtának az ország apraját-nagyját.

Miért mondtam, hogy „törvényes felelősségvonnás következményeként”? Mert nem igaz, hogy Izráel nem alkalmaz — s nem alkalmazott, már az előző kormányok alatt is halálbüntetést — csak nem törvényes felelősségvonnás formájában. S itt az egész erkölcsi-logikai törés gyökere.

Begin miniszterelnök most — egyetlen szótöbbséggel — megszerzte a kormány hozzájárulását törvényes halálbüntetés kiszabására olyan terrorista esetében, akik „szélsőséges kegyetlenkedéseket” követtek el. Ismerve azonban a hazai helyzetet, nem biz-

Halálos ítélet helyett légibomba?

Írta: BARKAY ZEEV

tos, hogy a dolog megvalósításra kerül. Mint emlékeztetés, a kormányban olyanok elleneztek Begin javaslatát, mint Weizman és Saron, azaz, közismert „héják” — míg ugyanakkor, általánosságban, a baloldal is ellenzi a halálbüntetés bevezetését, illetve érvényesítését, mert hiszen gyakorlatilag csak arról van szó, hogy vonják vissza azt a határozatot, mely felszólítja a hadbírókat ügyészeket, hogy a legsúlyosabb esetekben se kérik halálbüntetést.

A halálbüntetés ellenzői a legkülönbözőbb humánus (olykor álhumánus) és gyakorlati érveket sorolják fel a halálbüntetés bevezetése ellen; így, hogy „Izráel maradjon meg hóhér nélküli állammal”, továbbá, hogy a halálbüntetés bevezetése csak mártirokat teremtené a terroristaiból, nimbust építené köréjük, megnehézítené a békés kapcsolatok kiépítését az arab lakossággal és rossz vért szülné külföldön s ugyanakkor nem csökkentené a terrorcselekmények számát.

Vajon? Először is, mind ez csak következtetés. Tekintve, hogy halálbüntetés nálunk rendszeresítve még nem volt, nem tudhatjuk, hogy milyen következményekkel

járhat. Az valóban nagyon szép dolog, hogy Izráel hóhér nélküli állam, — de még sebb volna, ha terrorista gyilkosok nélküli állam volna. Mostanáig hóhér nem volt, csak gyilkosok és ártatlan áldozatok. És nem volt olyan nagyon jó...

Ami az esetleges kivégzendő terrorista mártírját és nimbust illeti — a helyzet az, hogy a PFSZ és kapcsolati részei igyekeznek, amennyire szerény tehetségükből telik, mártirokká nyilvánítani és nimbust építeni mindazon terrorista köré, akik fegyveres összecsapás során esnek el Izráelben; számukra ezek pontosan olyan hősök, mártírok — ahogy szívesen hangzik — mintha állami ítéletvégrehajtó útján jutottak volna a túlvilágra. Ismeretes, hogy minden terrorakiót ilyen „hősöl” neveznek el.

S vajon, van-e ami jobban zavarja a zsidó és arab lakosság közötti kapcsolatok normalizálását, mint a terrorista működése? (Mielőtt kivégeznék őket).

Hogy csökkenne-e a terrorcselekmények száma a halálbüntetés következtében — ezt valóban nem lehet tudni.

De egy biztos: a terrorista számok csökkennek...

Azt hiszem nyugodt lelkiismerettel állíthatom magamról, hogy nem vagyok sem antihumanista, sem vérszomjas természetű. Legalábbis nem kevésbé humanista és nem vérszomjasabb, mint azok, akik minden erővel, kézzel-lábbal tiltakoznak a halálbüntetés ellen. Ezzel szemben, igyekszem bizonyos logikai vonalat — módszerességet, sőt, igazságosságot követni gondolkodásomban.

A fentiek, mint mondtuk, feltételezések csupán. A tények viszont a következők: Izráel, általánosságban, két sikon, passzív és aktív módon foly-

tatja a terrorista elleni küzdelmet. A passzív küzdelem keretében tartoznak a különböző védekező és elhárító intézkedések: kerítés, elektronikus figyelmeztető berendezés, légi-tengeri-szárazföldi őrzőerők, Hágá stb.

Az aktív módszer a terrorista fészkei elleni támadás, amely azonban lényegében megtorló jellegű s általában valamely terrorcselekmény elkövetése után következik be.

Mi történik ilyenkor? Izráel katonai erővel, légiúton, esetleg hadihajóval — bombázza a terrorista bázisait. Ezeket a bázisokat azonban a terrorista — éppen ez ügy jellegénél fogva — szándékosan polgári menekülttáborok közvetlen szomszédságában helyezték el — ami azt jelenti, hogy szinte elkerülhetetlen, hogy a halálos áldozatok között ne legyenek ártatlan polgári lakosok.

De mondjuk, hogy nem egészen ártatlanok; mondjuk, hogy a terrorista bázisok lakói válnak az izráeli bombatámadás áldozataivá.

Kik vannak ezekben a táborokban? Valóban terrorista: olyanok, akik itt nyerne kiképzést, s készülnek Izráel ellenes támadásra. Készülnek — de még nem követtek el! S rájuk leselkedik az izráeli halálbüntetés veszélye.

Mert azzal tisztában kell lennünk, hogy abban a pillanatban, amikor az izráeli harcirepülők levegőbe emelkednek, terrorista bázisok elleni támadásra — meghatározatlan számú ember halálos ítéletét viszik magukkal, akiknek bűnössége feltételezett ugyan, de nem bizonyított. Bűnösségük abban áll, hogy Izráel elleni támadást szándékoznak elkövetni. Ezért egymagában azonban még semmilyen bíróság sem ítélné halálra őket.

Természetes, hogy van logika abban, hogy Izráel támadja a terrorista fészkeit, azzal a céllal, hogy csírájában fojtsa el a tervezett terrorcselekményeket — de csak egy bizonyos pontig.

Addig, amíg el nem jutunk azokig a terroristaig, akik nem csak akartak, de el is követték gyilkos terrortámadást Izráel ellen: elhagyva bázisukat sikerült átjutniuk a határon, s megölniök, — mondjuk — néhány ártatlan izráeli polgárt, gyereket, majd fogdába kerültek.

Az ő életük ettől a perctől kezdve biztonságban van, akkor is, ha bebizonyosodott, hogy gyilkoltak, s ezt nem is tagadják.

Hol itt a logika? Miért humánusabb, „Izráelhez méltóbb” dolog légibomba útján megölni feltételezett bűnösségű, vagy épenséggel ártatlan embereket — mint törvényes igazságszolgáltatás útján halálra ítélni és kivégezni olyanokat, akiknek bűnössége bizonyított?

Hangsúlyozom: nem mondom, hogy nincs szükség a terrorista bázisok elleni támadásra, s hogy ez nem jogos — azonban valami érthetetlen logikai-erkölcsi ficamot látok abban, hogy csak azoknak kelljen félni az izráeliek halálbüntetésétől, akik még nem követték el gyilkosságot izráeli te-

riüeten izráeliek ellen — míg azoknak, akik ezt már megették és élve maradtak — nem kell többé aggodínuk.

Nehéz megérteni, hogy Izráel miért ragaszkodott olyan makacsul egész mostanáig ehhez a módszerhez, amely még csak nem is volt minden tekintetben szerencsés, amennyiben az ellenséges propaganda nagyon is jól fel tudta használni ellenünk a „menekült táborok bombázását” s ez épp elég nehézséget okozott, s okoz ma is, még Amerikával való kapcsolatainkban is.

Az az érzésem, hogy külföldön sokkal nagyobb megértésre találunk elfogott terrorista törvényes ítélet alapján történő kivégzése, bűnösségük bizonyítása után — mint a jelenlegi módszer folytatása.

A terrorista bázisok elleni légitámadások a külföld szemében mindenekelőtt büntető jellegűek. Az egyes logika azonban azt diktálja, hogy a büntetésnek mindenképpen és legfőképpen azokat kell sújtani, akik a bűncselekményt gyakorlatilag elkövették, s legfeljebb csak másodsorban a potenciális bűnözőket.

Az Izráel által mostanáig alkalmazott módszer azonban, amikor a törvényes halálos ítéletet légibomba helyettesíti, oda vezet, hogy viszonylag kis bűnösségű életükkel fizetnek, míg a véreskezű gyilkosok elkerülik a legsúlyosabb büntetést.

Ez ellen pedig tiltakozik az ember természetes igazságérzete.

FIATAL FÉRFI ÉS NŐ

KIKÉPEZZÜK ELSŐRANGU ELADÁSI SZAKEMBERNEK

— nagyvállalat egyedülálló programja keretében

Forduljon még ma Micháel Livjátánhoz, telefon 614272, délelőtt 9—14 óra között

MOST VAN AZ ÜDÜLÉS IDEJE GIVÁT BRENNER ÜDÜLŐJÉBEN

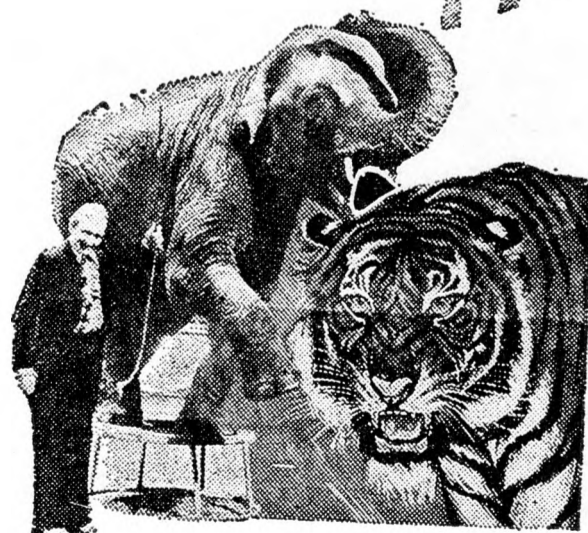

- ÜDÜLŐK ÉS LÁBADOZÓK SZÁMÁRA
- NYITVA EGÉSZ ÉVBEN
- ÁLLANDÓ ORVOSI FELÜGYELET
- KITŰNŐ ÉS VÁLTOZATOS KOSZTI (MINDENFELE DIÉTA)
- LÉGHŰTÉS

Részletek: BÉT JESÁ ÜDÜLŐ GIVÁT BRENNER TEL. 054 - 50076

Fisher és Társa ismét meglepetést okoz: MIÓTA CIRKUSZ A CIRKUSZ, MÉG NEM VOLT ILYEN CIRKUSZ A LEGNAGYOBB FISHER CIRKUSZ

PREMIEREK TEL-AVIVBAN

Sd. Rokách, Ibn Gvirol keresztvezetés, a Reading mellett Naponta (péntek kivételével) 4.15, 7.30 órákor Szombat este 7.15, 9.30 órákor

A nagy érdeklődés miatt vegye meg jegyét előre! Jegyek: „Leán”, Tel-Aviv, passzázs, Dizengoff 101, telefon 247373 és a többi jegyirodában, országsszerte! —

Üzemi bizottságoknak és vállalatoknak engedmény, együttes vásárlásnál, „Leán”-nál.

SZERVEZŐ IRODA: TEL. 242608, 224078

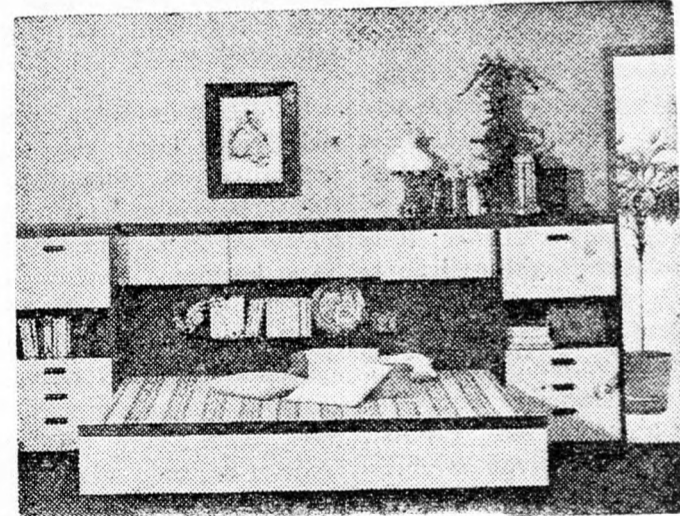
ISMÉT BÜTORMODELLEK KIALLÍTÁSÁT RENDEZZÜK

A MIFGÁS HÁREHIT HÁBENLEUMI-nál

Cholon, rechov Kugel 45 (a parkolóhelyen) Riná mozival szemben.

Május 12, szombat estétől és egész héten megtekinthetők

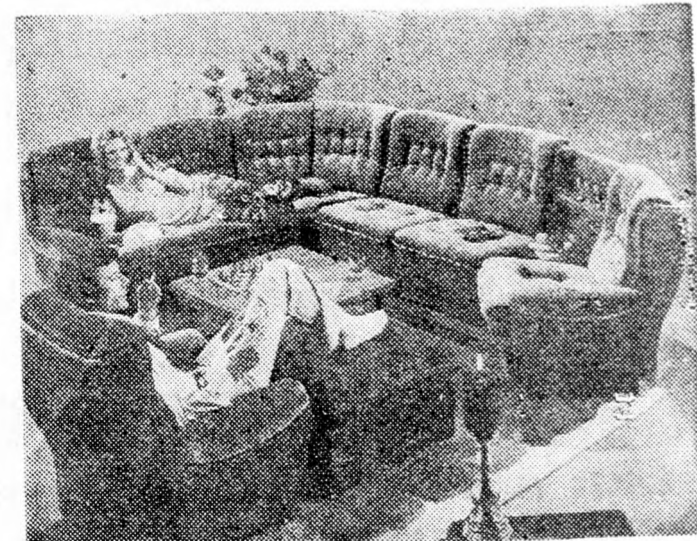
Hálósobák

kizárólagos, 1980. évi európai modellek, fényes és matt színárnyalatokban.

* Felhívjuk a figyelmet arra, hogy lehetőség van ízlés szerint összeállítani a hálószoba bútort nagy választékainkból.

Szalonberendezések

MODERN, CSODASZÉP BUTOROK.

A kiállításon a rendelkezésére gyermekszoba bútorok • búfék • faliszekrények • ebédlőszék nagy választéka.

OLÉKNAK KOMOLY ÁRENGEDMÉNY.

POLITIKAI EGYVELEG

Írta: BARZILAY ISTVAN

1. A beduin-földdek esete

Abszurdumok történnek nálunk a fejlesztési munkálatokat akadályozó telkek és épületek körül: nincs kisajátítási törvényünk, amely lehetővé tenné állami és városi hatóságoknak, hogy törvényes úton leromboljanak romos épületeket, kilakoltassák az utakat elzáró vagy szükítő ösdi viskókat és a törvény erejével kényszerítsék a bennük lakókat, hogy méltóztassák elfogadni az állami becsüs által megállapított ellenértéket.

Ez a törvény az izraelinél haladottabb demokráciákban is létezik, elkerülhetetlen velejárója a modern idők rohamos fejlődésének. Nálunk azonban a szent magántulajdon elvét respektálták szocialista kormányaink. Bírói döntések nem elegendők ahhoz, hogy lebontsák az omlófélben levő házacskákat, amelyek megakadályozzák, konkrét esetben például a tel-avivi Jabotinsky utca és Arlozorov utca végén, hogy a forgalom követelményei szerint szélesítsék az utakat. Alkudozni kell a lakókkal, akik sok esetben egyszerűen elfoglaltak kiürült lakásokat, avagy előző tulajdonosaik vagy hérlők adták át jöpinéért. Az alkudozás olykor neveléses helyzeteket teremt. A jelenlegi Dizengoff-center nem is olyan régén kidőlt-bedőlt falu barakkokból álló lakóegyed volt. A terület egy Libanonba emigrált arab tulajdonát képezte, s ügyes kis zsidók egyszerűen megszállták.

A város nem tehetett semmit, kisajátítási törvény nincs, tehát fizetni kellett a bennlakóknak. Ez mind rendben is van, természetesen más lakás jár annak, akit kilakoltatnak. De az egyik barakkban a lakónak kis boltja is volt s nős fia számára is hozzá épített, természetesen engedély nélkül, egy szobát. Mi sem természetesebb tehát, hogy az élelmes lakó, aki mégcsak tulajdonosa sem volt a teleknek, három lakást követelt a dűledező faviskó helyett. A végét nem tudjuk, de annyi bizonyos, hogy évekig késleltette az építkezést néhány ilyen élelmes barakklakónak a zsarolásra emlékeztető követelése.

A kisajátítás törvényes lehetőségének hiánya most bosszulja meg magát a negevi beduinok esetében. A Beér Séva környékén táborozó törzsek területén kell felépíteni az egyik repülő-

teret, a Szináj félszigetről való távozás miatt, oda kell költöztetni az egyik légibázist. Alkudozni kellett, de a dolog nem volt egyszerű. Törvény hiányában mi sem volt könnyebb annál, hogy politikai botrányt faragjanak a beduinok földjéből. Holott mindent meg akartak adni nekik, pénzt, új földet, sőt, beduin várost vagy falut is építenének nekik. Csakhogy sokkal „arabosabb” problémává lehet dagasztani egy ilyen szándékot: a kegyetlen izraeli uralom el akarja űzni a szerencsétlen beduinokat ősi földjükről...

S erre a Likud kormány elköveti a másik baklövést: nem szavaztat meg a Kneszetben egy általános kisajátítási törvényt, ami lehetővé tegye, hogy minden izraeli polgár telkét vagy ingatlanát állami birtokba lehet áthelyezni — természetesen igazságos ellenszolgáltatás fejében, hanem kizárólag a beduin földek kisajátítását szolgáló törvényt hoznak, a legragyogóbb lehetőséget nyújtva az arab propagandának, hogy a kisebbségi lakossággal szembeni megkülönböztetés vádját szórják a fejünkre belföldön, külföldön, s alighanem majd az ENSZ fórumain is az emberi jogokat védő nemzetközi szervezetekben, tehát mindenütt, ahol Izraelt rágalmozni lehet.

A magántulajdon szentségének tiszteletbentartása-e ez vagy politikai ostobaság? Az olvasó nyilván megtalálja a választ. Arra is rájöhethet, hogy ha állami érdekekről van szó, akkor a magántulajdon nem szent. Az állami érdek a szent. De ezt az elvet minden polgárral szemben érvényesíteni kell, nemcsak a negevi beduinok földje esetében.

2. Ki hozta a békét?

Olvassuk Anuár Szádát egyiptomi elnök önéletrajzában: 1972-ben dr. Henry Kissinger Bonnban járt, a NATO dolgaiban tárgyalt. Szádát hozzá küldte Mach mud Fauzi külügyminisztert azzal a kéréssel, tegyen valamit annak érdekében, hogy Egyiptom békés úton visszakapja Izraeltől a Szináj félszigetet. Kissinger dodonai válasza így hangzott: amíg Egyiptom a legyőzött és Izrael a győztes, semmi kilátás nem lehet arra, hogy Szádátnak ez a kívánsága teljesüljön. Kissinger tehát azt a burkolt tanácsot adta Szádátnak, próbáljon kicsikarni legalább egy kis kato-

nai győzelmet, hogy Amerika segítségével visszakapja a Szináj. Nem hisszük, hogy az izraeli diplomácia figyelmét elkerülte ez a sötét egyiptomi-amerikai dialógus. Más kérdés persze, hogy kélezgintéssel intézték el, mint tették a katonai hírszerzők jelentéseivel is a készülő egyiptomi offenzíváról. Tény azonban az, hogy Szádát vissza akarta kapni a Szináj félszigetet és ennek fejében békét ígért. Azt is nem egyszer jelentette ki nyilvánosan, hogy hajlandó lesz elismerni Izraelt és normális kapcsolatot teremteni vele.

Elhisszük, Menáchem Begin miniszterelnök nagyon büszke arra, hogy Szádát vele írta alá az annyira áhitott békét. De azt állítani a Munkapártról, hogy hazafutó, mert ellenzi az autonómia tervet és ezt azért hangoztatja, mert nem tud belenyugodni abba, hogy Begin írta alá a békét, nem éppen politikai bölcsességre valló öndicsőítés. Szádát akarta a békét, ő volt a kezdeményező és az 1977. évi Kneszet választások előtt már meg is mondta Bruno Kreiskynek: „Az új választások után elmegyek Jeruzsálembe.” A békét a jom-kipur-i háború tette lehetővé. A csapatsétválasztási egyezmény, majd az átmeneti megállapodás már ráterelte a két államot a béke ösvényére. Szádát merész jeruzsálemi útja csak pontot tett erre a folyamatra.

BENAMY SANDOR:

REPETA, HITLER KONTÓJÁRA

1944 szilveszterén fogoly németeknek előadást tartottam a külföldi irodalomról, amelyet Hitler több, mint tíz éven át, gondosan elzárta előlük.

Egy színész, egy templomi orgonista, egy könyvelő, aki egyébként a szovjet táborvezetőség megbízásából „labadozónk” kommandója is volt, egy diák — marienbadi kereskedő fia — és öt-hat más német ülte körül a kis parancsnoki szoba asztalát.

Mialatt beszéltem, a vaskályhánál valamelyikük a vacsorával foglalatalkodott.

Papirlapról olvastam a nevet: Barbusse, Rolland, Aragon, Mann, Ehrenburg, Solohov, Dreiser, stb.

Két orvosukat is meghívták, akik ugyancsak foglyok voltak, de, értesülve a témáról, nem jöttek át, pedig ugyancsak közel laktak, a szomszédos barakkban.

Hallgatóságom akkor merészelt nagy szemet, amikor arról szóltam, milyen könyvek jelentek meg a nagyvilágban Führeiről: Heiden, Gunther, Rausching és aki még eszembe jutott.

Vegyes érzéssel figyeltek: kétkedés, csodálkozás, szégyenkezés, szorongás tükröződött arcukon. A templomi orgonista — kecskeszakállas, ősz, botra támaszkodó szárszországi — nyilván megmondta: nem hisz ezeknek az íróknak. „Mist! ... Szemét!” — mondta könyveikre egy öntelt csattogó kamazs, az íróknak. A színész,

aki a nácizmus előtt sok szocialista verset szavalt a berlini rádióban, keserűen bólogatott szavaimhoz.

A marienbadi diák, aki Henleinnel sodródott a Wehrmachtba, menetetegzőtt, félreismerték a „Vezér”-t. A könyvelő-barakkparancsnok — nagyon rendes, sovány fiú — nem nyilvánított véleményyt, ezt soha nem is tette.

A kis dobkályha tetején közben megmelegedett a vacsorájuk. En, kint a teremben, már előbb ettem. A könyvelő, mint vendéglátó, mégis felémfordult:

— Érdeklé még egy vacsora?

— Micsoda kérdés... Különböben is, ez volt előadói tiszteletdíjaim.

És akkor a kuktájuk — tréfás, kövérkés fiú —, miután elem is letett egy teli tányér babot, hirtelen pozba vágta magát és őszinte válaszul valamennyiük helyett, utánozni kezdte Hitlert: nagyozását, buborék-igéreteit, magabiztos megállapításait, ellentmondást nem tűrő bejelentéseit. Majd bömbölt még egyet és leült.

Óriási sikerű este volt. Pontosan úgy végződött, ahogy kívántam. Csak éppen nem az én fegyverem vitték diadalra. Thomas Mann, Gunther, Heiden, Rausching írhattak odakint, — amit akartak. A várt belülről kellett megfurni. Focsaniban a fogoly német kukta robbantotta fel a Führer-elvet, azzal, hogy nevelés-

gessé tette. Hitler bomba-bemondásai „Az Uralig megyünk!”... „Ukraina nemet föld maradt!”... visszapattantak a fogolybarakk deszkafaláról. Volt katonáimk immár saját hiszékenységüket is kinevető röheje, amely a kukta minden egyes ordítását, csapdosását, karemelését kísérte, jobb orvosságnak bizonyult, mint az antifasiszta irodalom akármennyi pirulája.

— Elég szomorú, hogy így kell beszélünk saját államfónkról — sóhajtott a színész.

Ezalatt elfogyasztottam a másodikat vacsorát.

A kifordított belü kőcbáb azonban olyan remek hangulatot teremtett, hogy a különben aprólkosan beosztó barakkparancsnok, ugyis, mint könyvelő, mosolyogva emelte kiürült csajkamat a kondér fölé:

— Érdeklé még egy...?

Focsani, 1944/45

Nehézsége van a TELEVÍZIÓVAL és a NYELVEL?

Forduljon bizalommal hozzánk! Beszélünk jiddisül, magyarul, oroszul, franciául, spanyolul, angolul a héberen kívül.

JAVITUNK JÓTÁLLASSAL minden márkájú TV, rádió, tape, stereo készüléket.

G.A.P. Electronic's
Sheinkin 34 • Givatájm
Telefon: 73 29 31

Miközben mindenki az «Ászir-Cionok»-ról beszél — Flató-Sáron Kneszet képviselő gondoskodik kiszabadításukról

SUPER CONFIDENTIAL.

TELEX NR. 85431

FROM: M.K. SAMUEL FLATTO SHARON TEL AVIV.

TO: MR. V...B... MOSCOW.

Ez csak egyike a szenzációs felfedezéseknek, amely most először kerül nyilvánosságra — Gavriela: „MOCHRÉ HANÓFÁSOT” című, új best-sellerjében.

A könyv felfedi az Ászir Cionok és más nehéz helyzetben lévő zsidók megmentése érdekében folytatott nemzetközi tárgyalások titkait, amelyek nagy veszéllyel jártak.

«MOCHRÉ HANÓFÁSOT»

„LÉLEK-KUFAROK”

Izgalmas és szívbemakoló könyv, amely a valóságon alapszik.

VEGYE MEG MOST.

Kiadó: Studio Hofmecker-Lichtenfeld. Terjesztő Atlas B. M. A könyv ára: 56.- IL (é. t. a.-val együtt).

P. STEINER

NŐI KONFEKCIÓ ÜZEM

1979. TAVASZI ÉS NYARI MODELLEK

RUHÁK, BLUZOK, SZOKNYÁK ÉS KÉTRÉSZESEK GAZDAG VÁLASZTÉKA (kis hibával is) KÜLÖNLEGES ÁRON

Egyéni eladás a raktárban: TEL-AVIV, LEVANDA 30. Nyitva 8.00—16.30-ig egyfolytában

KÖLTSÉGVETÉSI PROBLÉMÁK?

ESKÜVŐ

COCKTAIL KERETÉBEN

SPECIÁLIS OSZTÁLYUNKON,

MINDEN ZSEBNEK

MEGFELELŐ ÁRAKON

ULAME GIL

Tel-Aviv, Rechov Garden 34, tel. 222 144 - 5

BORISZ PASZTERNÁK ÉLETTÁRSÁNAK EMLÉKIRATAI

Írta: NASCHITZ FRIGYES

Az orosz szimbolista irodalmi irányzat vezéralakja, Alexander Blok azzal szolgált rá „a nemzet költője” címre, hogy a multat a jövővel és az elenyészőt a bimbózóval elegyítette. Verseit, balladáit a hazáját jelképező asszony-anya víziója ihlette. Leghíresebb követője Borisz Paszternák volt, a kozmikus életerejű szó mágusa. Széptani elméletét egyszerűsége törekvő őszinteség jellemezte, amelyet a sors nyílt sisakú vállalása értelt világszemléletté.

Sorsáról nemrégiben emlékkönyv jelent meg élettársa, Olga Ivánszkaja tollából: „Az idő bilincseiben”. (A német kiadás címe: „Lara: meine Zeit mit Paszternák”). A visszaemlékezés, mely felöleli kettőjük 1946-tól 1960-ig terjedő, megindítóan emberi kapcsolatait, nem csupán a memoár-irodalom tüzzátékos olvasmányait gyarapítja, de egyúttal a szovjet realitás bizonyító erejű filmszalagjának is beillik. Az önálló rendszer ideológiáját érzékeltető kalandos tárgyú regény Nadezsda Mandelstam, Szibériában elpusztult férjének, Oszipnak álomvilágát szétszálazó „A farkasok százada” című autobiográfiájával rokonítható, s a hiteles történelmi korrajz határát súrolja.

A ma 67 éves „gyám-hítes” — aki Paszternák „Doktor Zsivágó” című opus magnumában a főhős felesége, Larát személyesíti meg, az író 34 éves korában ismerete meg a szabadelvíű „Novi Mir” szerkesztőségében. Azonnal hívőkörbe került és másfél évtizeden keresztül önfelelő láng-lelkűséggel kitartott mellette. Küldetéstudata akkor mutatkozott meg legöntépőbb kíméletlenséggel, amikor Zurkov és más vonalú írószövetségi párt-muftik kigyósziszegős áskálódása következtében az egyensúlyában megingott Paszternák helyett vállalta a négy évre kiszabott ú.n. „tábori örözetbevitelt”.

A Milánóban csempészett és egy ottani jószimutú kiadó gondozásában kinyomtatott kézirat: a „Dr. Zsivágó” megjelenését követő hajszára készíttette a prometheuszi alkotót, hogy a neki 1958-ban odaítélt Nobel-díjat (a vele járó, gondatlanságot biztosító dotációval együtt) elhárítsa. Csak életközösségben élő sorsátára erőlyes közbenjárásának köszönhető hogy a hatóságok a kiutasító végzést nem fogadták el. Olga kálváriája Paszternák 1960-ban bekövetkezett halála után is folytatódott. A neki és Irina lányának a műjövendelméből örökbe hagyott tiszteletdíj elfogadása miatt, valutakihágás ürügyén három évi büntetőtáborba utalták.

Emlékirataiban Olga keveset foglalkozik önmagával. A fény-szóró gyújtópontjában Paszternák áll, és az események tárgyias tényanyagát bizonyítékokkal, okmányokkal és egyéb adatokkal gerendázza alá. Különös értékkel bír a köztük folytatott levelezés nyilvánosságra hozatala, valamint az író-költő egyes verseit életre segítő körülmények ismertetése. Figyelemreméltó Paszternáknak Sztálinhoz kötődő viszonya is. Mindenesetre feltűnő, hogy a vörös cár kíméletesebben bánt vele, mint például Mandelstammal, Babellel vagy több igaz talanul meghurcolt, a „tisztogatások” folyamán „kinyírt” tollforogatóval. A lelkéből kiszakadt

gerjedelem, amely a hírhedt orvos-per idején nyilvánult meg, fényt vet a költő 1936-ban kisarjadt apologetikus Sztalin-versének indítóokára, azaz arra az utolsó kísérletére, hogy a rendszerrel egyenesbe kerüljön. Ugy látszik, hogy az érdekkellenték elsimítá-

Személyi kultusznak nincs vonzereje már, törvényt csak az üres szólam ül. A nyárspolgárság iránti tisztelet ma arculat híján jól érvényesül!

Azért Sztalin, aki Paszternákot „felhőbámulónak” nevezte, szovjetellenes hírverés gyanúja alatt nyomon követte — de életének megkegyelmezett. Paszter-

szerűen aláírt. A deportálás ugyan elmaradt, de a rendelet végrehajtásának veszélye továbbra is a feje felett lebegett. Evékekkel később, — számol be az em-

Borisz Paszternák és Olga Ivánszkaja

nák, az ideológiai elhajlás címén emelt vádak bizonyíthatóságának megelőzése céljából átmenetileg abbahagyta az írást és kizárólag alibit jelentő műfordításokkal esillogtatta ragyogó epikai-lírai tehetségét. A georgiai költészet, Goethe Faustjának és számos Shakespeare-dráma, valamint Rilke, Kleist, Verlaine versek ihletett átültetése Paszternák kézjegyet viseli.

Amikor a titkosrendőrség tudomására jutott, hogy Paszternák visszatért önálló művek alkotásához és jelenleg a Doktor Zsivágón dolgozik, amelyből baráti körben részleteket olvas fel, megindult a hajtóvadászat. A KGB több letartóztatást fogantott. Olgát, akinek ereiben belga, francia és orosz vér folyt és mint tanítónő tartotta fenn magát, szabadságvesztésre ítélték, a világszenzációt keltő regény szerzőjére viszont a népellenes tevékenység szígmáját sütötték. Azt, hogy nem utasították ki, élettársának köszönhetette, aki jó megérzéssel 1958 október 31-én kélt bűnbánó levelet írt Hruscsovnak, amelyet a „törvényen kívül” helyezett delikvens egy-

lékiratokban Iwanskaja — a Leninrad — Moszkva-i gyorsvonat egyik fülkájében Matislaw Rosztropovics, világhírű esellistával találkozott. A humanista művész, aki tudott az irgalomkérő levél sorsáról, jellemgyengéséggel vádolta az író, akit a hajthatatlan Szolzenyicimel hasonlított össze. Olga a gyanúsított védelmére kelt és azzal érvelt, hogy az „önzetlenül öntelt”-nek fémjelzett Paszternák alkotó génusza nélkül a „Gulág” kényszerdeportált szerzője nem érvényesülhetett volna.

Iwanskaja emlékiratainak egyes fejezetei felfedik az ábrándozó zseni bizakodását, de ugyanakkor a mindenkori jelen által kiváltott szorongását is. A közvetlen tapasztalatból fakadó részleteket tartalmazó korrajznak emlékanvag-értékű passzusai hathatósan hozzájárulnak a Paszternák-bioográfiát kiegészítő rejtett események és buktatók felderítéséhez. Az élettársal való izzó tűzhely-közösségről és az író hálájáról a szerelmi versek gazdag termése tanuskodik. Például ez is: (Címe: „A szél”)

*Ez a végem, — de te túléled.
A szél, sírva és panaszkodva
megrázza a házat s az erdőt,
nem egyenként a fenyőfákat,
de minden tülevellüt együtt
a határtalan világűrben, —
mint vitorlás vékony vázát
öbölben, ha horgonyt vet.
Nem bosszúból rázza őket,
nem céltalan düh-rohamban,
hanem csak hogy megtalálja
bánatában, vigaszodra
bölcse dalod szövegét...*

Az Ábrahám törzsével való for- mális közösség-viszonyát meg- szüntetett Paszternák élettársának, Olga Iwanskájának köszönhető, róla,

ZENEÉLET

GLUCK: «ORPHEUS ÉS EURIDIKE»

A Beér-Séva zenekar félig színpadi előadásában, a „Rinat” Nemzeti Énekkar és a Jeruzsálem Tánccsoport közreműködésével. Szólisták: Mira Zakai (Orpheus, alt), Robin Wiesel-Capsouto (Amor és az Áldott Szellem, szoprán) és Ilana Lisanszkaja (Euridike, szoprán). — Vezényel: Mendi Rodán

Bravó, Beér-Séva! Hogy volt bátorsága és kitarása Glucknak leghíresebb háromfelvonásos operáját betanulni és nagyon stílusos kivitelben, komoly színvonallal, az ország négy városában — nálunk a Tel-Aviv Muzéumban — előadni. A görög mitológia nem egy dalművében ihlette meg az opera nagy reformerét, a cseh határon fekvő német városban 1714-ben született Christoph Willibald Gluckot, aki is német létre, kizárólag olasz és francia nyelvű és jellegű színpadi műveket írt, nagy kortársának, Mozartnak engedve át a dícsőséget, a „Szöktetés a szerájból”-al, az első német dalművet teremtene meg.

Prágából, ahol egyetemi tanulmányait kezdte meg, Olaszországba ment, ahol négy évig Sanmartini tanítványa volt. — Majd Londont keresi fel, hol ismerettségére Haendellel, mély benyomást tesz rá. Párizsban első komoly riválisával, Puccinivel kellett megmérkőznie: két merőben ellenkező vilánczét ütköztött össze ketteiük párviadalában. Puccini volt a nép-szeretőbb, de Gluck a mélyebb hatoló, s az ilyen vetélkedést kedvelő párizsi közönség elismerte az utóbbinak fölényét, főképp „Orpheus és Euridike”, az ottani színpadra 1774-ben átirított változatának nagy sikere után.

Olasz, angol és francia benyomásokkal gazdagodva telepedett le végleg 1752-ben Bécsben, ahol 35 évvel később fejezte be életét. Mozart és Salieri sikerei sohasem veszélyeztették az őt körülvevő nagyrebesülést, annak ellenére, hogy merőben más úton haladt, mint azok. Az olasz operáirák nála nem tetszetős betétek maradtak, — hanem a drámai kifejezés évek legközvetlenebb kifejezőivé váltak, az ún. secco — (száraz) — recitatívókat törölte és a kórusokat szorosan a cselekmény vérkeringésébe, a drámai aktus fontos részeként iktatta be.

Döntő hatással volt reformjaira szövegírója, Calzabigi, akinek tevékenysége nem merült ki a drámai cselekmény megírásában, hanem az olasz nyelvben nem tökéletes Glucknak a prozódia, a szó és zene közötti szoros kap-

csolatokra vonatkozó utasításai- ban is, amellet jelentős drama- turgiai tanácsokkal látva el a zeneszerzőt.

„Orpheus és Euridike”: meny- nyire imádták és tisztelték az óko- ri görögök a zenét, mutatja, hogy Athéna istennő találta fel a fuvolát (amelyet a mitológiai Marsias vitt aztán tökéletességre). — Her- mést tartják a lant feltalálójának, sőt a pástorsípot is neki tulajdo- nitják. Pán furulyája a madarak énekével szólalt meg, és Apolló után Orpheus, a hangszerkészítő istenek és muzsák nyomában oly szívhezszólan pengette lantját és oly mézédés hangon énekelt, hogy nem volt nő, akit nem szédített volna meg vele. De ő csak Euridikét imádtá, akit is egy vicipra csipőse rabolt el az élok sorából.

A vigasztalhatatlan férj nem törődik bele végzetébe és addig könyörög Hades alvilágot őrző furiáinak és szellemeinek, — míg énekétől és könyörgésétől meghat- va, megengedi neki, hogy felke- resse és magával vigye a földre szerelmest, azzal a feltétellel, hogy csak akkor tekint rá, mikor már az alvilágot elhagvták. De nem bírva ki, már korábban ves- tette rá szemét, mire Hades örök- re elválasztotta őket egymástól. — Szerencsére, Ferenc császár szü- letésnapjára esett a bécsi bemu- tatás 1762-ben, s lehetetlen volt tragikusan befejezni az operát. Így Amor segítségével a végén vidám tereztben ölelik át egy- mást a szerelmesek, s egy ujjongó zárókórus — melynek hasonmá-

sával rövidesen Mozart „Szökte- tésében” találkozhatunk, dicsőíti a hitvesi szeretet győzelmét a vég- zet hatalma fölött...

Gluck zenéje magasztos ariák- kal, olykor „szoborszerű merev- sége” ellenére (Einstein), szívhez- szóló dallamokkal kísér végig, — megrendítő gyászzenével, naagsze- rű, a görög tragédiák világát fel- idéző kórusokkal. Az utóbbiak fehér köntösben baloldalt állottak a dobogón, míg a három főszere- lő — rendező sájnlatos hiányában — kissé céltalanul keringett és be- fejezve számukat, kileitének a ku- lisszak mögé. Alvilági meevilítói- tásban járszott a zenekar és ked- vesek, stílusosak, bár nem naevon igéves balettszámok színesítették a színpadot. A címszerepben sze- replő Mira Zakai, aki nemrégiben a berlini Filharmonia szólistái- ként lépett fel Sir Solti vezényel- tetével, más nagy német városok- kon kívül, mély zenei kultúrával és kiváló stílusérzékkel oldotta meg feladatát. S bár Gluck operái- valóban a kiváló oratórium mez- sévéiben fekszik, Zakai nem az ope- ra drámai liktetéséért, hanem az oratórium statikus nvulgumát bő- viselte előadásában. — Robin Wiesel-Capsouto nagyon kedve- sen és élénken állította előnk- Amort, s kellemes hangjával a még pályáia kezdetén álló Ilana Lisanszkaja Euridikét. — Kiváló volt a Stanley Snerber által be- tanított Rinat-énekkar, nem ke- vésbé a naevon feyezelmzett zene- kar: Mendi Rodán kiváló telje- (Folytatás a 9-ik oldalon)

TEL-AVIV KÖRNYÉKI TEXTILFESTŐ ÜZEM

keres

1. RAKTÁROST — festék- és vegyszer- raktárba, lehetőleg gyakorlattal a szakmában
2. LAKATOST — gépek javítására
3. ORSÓZÓNÖKET FONALORSÓZÁSRA — tanulóányokat is felvesszünk

Jelentkezés: POB. 3226 T.A., „Micháá” jeligére

ÁRMON HÁSTICHIM

a Kármel-szönyegek központja,
Petách-Tikván.

TÁMAM RÁFÁEL

Báron Hirsch utca 28 • Telefon: 90 75 77
ÓRIÁSI SZÖNYEGVÁLASZTEK

- ★ Exkluzív —
- ★ Modern —
- ★ Klasszikus
- ★ Faltól-falig szönyegek
- ★ Kézimunka, minden méret, minta és szín a vevő választása szerint.

Kedvező árak, kamatmentes részletfizetési lehetőség.
— Oléknak vámentesen. —

Két fia kovszkban az „Elhúzó örömben ve nek szükös ban tömörö zsam volt a tára. S ho reb Zelig dót”? Mert kor otthagy zott egész zsinagógája ott végig T lalatoskodo konyattját jártá Volk jámborsága más alkalo Amikor szülotte ve Dovnak ne ezt a litvá mondták. Dov nevet a Jiszászel apja hó öb kob fia. J ő elsőszülö tanulmányo egész életé írja: „Jisz már, istálló Rási így remtés, ak járt, ahogy a rárakott gátást is n Jiszászhár tól fogva tól, akit ték, sem j mányai. tett rabbi azt edesap el, amivel ebből a f lesz, anná akkor leg mint Zebu aki szorgo hogy ellát ülő, Tóra chár törz reb Zelig dolt, han jutott eszé kettő a e gyütt for Mindké ségesnek ifjúkorukb ben, hajla mástól. M kösen egy a könyve negyed fi Zebulon e tréfás és együtt vo kor csint barátja, i a két teh tanítóikna oktatniok vette öke oktatta ő tovább, n mud-tudó tól való érezték a fel egy má juk a Tó a bölcses Utjakk egymástó vén, meg Beer meg ülőnek”. Tóra zár pedig bel kedelmi

KÉT NAPÓLEON-ARANY

Írta: MENACHEM RÓI

I.

Két fia volt a litvániai Volkovszkban élő rabbi Zelignek, az „Elhúzódonak”. Nem sok örömben volt része rabbi Zelignek szűkös életében, de két fiában tömörkedő öröme tellett, balszám volt a két fiú minden bánátnak. S hogy miért ragaszkodtak a Zelig nevéhez az „Elhúzódonak”? Mert szombat kimenetelkor otthagya a lakását, bezárkózott egész hétre a helyi iparosok zsinagógájának a női karzatára, ott végig Tórával és imákkal foglalkozkodott, s csak péntek alkonyattájt tért haza. Sok történet jött a Volkovszkban rabbi Zelig jámborságáról, de erről majd más alkalommal.

Amikor rabbi Zelignek az elsőszülöttje világra jött, Jiszáschár-Dovnak nevezték el, vagy ahogy ezt a litván kisvárosban jiddisül mondták, Száchár-Beernek. A Dov nevet nagypapa után kapta, a Jiszáschár nevet pedig édesapja hű óhaja nyomán, hogy Jákob fia, Jiszáschár módjára, az ő elsőszülöttje is a Tóra buzgó tanulmányozásának szentelje majd egész életét. Akiról a Biblia ezt írja: „Jiszáschár teherbíró száma, istállójában hever”, amit a Risi így magyaráz: „Szívós termetes, aki úgy viseli a Tóra igáját, ahogyan az erős számar tűri a rárakott nehéz terüt”. Meghallgatást is nyert rabbi Zelig imája: Jiszáschár-Dov már zsenge korától fogva igyekvő, kitartó nebuló volt, akit nem csábított sem játékok, sem játékszer, csak a tanulmányai. Mikor aztán megszületett rabbi Zelig második fia is, azt édesapja Zebulonnak nevezte el, amivel arra gondolt, hogy ha ebből a fiából is Talmud-tudós lesz, annál jobb — de ha nem, akkor legalább olyan legyen, mint Zebulon, Jákob második fia, aki szorgalmasan kalmárkodott, hogy elláthassa a sátraiban megülő, Tórával foglalkozó Jiszáschár törzsét is. De lehet, hogy rabbi Zelig nem is ilyesmire gondolt, hanem az első fia nevével jutott eszébe a másodiké, mert a kétfő a Bibliában is mindig együtt fordul elő.

Mindkét fiú szokatlanul tehetségesnek mutatkozott, de már ifjúkorukban kitűnt, hogy jellemében, hajlamban különböznek egymástól. Míg Jiszáschár-Dov örökösen egy sarokban gubbasztott, a könyveit bújtá, s kimaradt a negyed fiataljainak a játékaiból, Zebulon eleven volt és barátkozó, tréfás és fortélyos, örökösen együtt volt a többi fiatalal, olykor csintalankodott is; minden barátja, ismerőse kedvelte. Mire a két tehetséges gyerek felnőtt, s tanítóknak már alig volt mire oktaniok őket, édesapjuk kivette őket a chéderből, s maga oktatta őket Tórára, bölcseletre tovább, míg nem mindketen Talmud-tudók nem lettek, akik a bűntől való óvakodást fontosabbnak érezték a tudásnál is. Így nőttek fel egymás mellett, minden gondjuk a Tóra volt, minden vágyuk a bölcsesség és a tudás.

Utjaik csak akkor váltak el egymástól, amikor megemebesedvén, meg is házasodtak: Száchár-Beer megmaradt „jámbor otthonülőnek”, aki éjjel-nappal csak a Tóra zárait feszegette, Zebulon pedig belevetette magát a kereskedelmi világba, buzgón üzletel-

noha maga is rendszeresen tanult tovább reggel-este, soha nem kezdett munkába, míg a Gemara egy lapját, vagy a Misna egy fejezetét át nem tanulmányozta.

Száchár-Beer az első években egy kis vegyeskereskedésből élt; azt felesége, Lipsa nyitotta meg, aki készséggel vállalta magára a kenyérkereset jármát, csak hogy férje számára lehetővé tegye a tanulást, a folytonos tökéletesedést. A boldogság lakozott rabbi Jiszáschár-Dov és felesége szívében otthonában, mert minden hiányt és szükségét jóvá tett ketjük szerelme és ragaszkodása. Idővel két gyermekük született, akik csak tetézik boldogságukat.

II.

Teltek-multak a békés, boldog évek, míg nem egyszer csak hirtelen beborult fölöttük az ég. Harmadik gyermeke születése belehalt Lipsa, otthagya a férjét a két kis árvával, gazdasszony nélkül, megélhetés nélkül. Sőtét éjszaka borult Jiszáschár-Dov életére.

„Testvéred bajra születik” — mondta a legbölcsebb. Láttá Zebulon fivére nyomorúságát, megérett rajta a szíve, sietett megvizsgálni, támogatást fölajánlani. „Jól tudom, kedves bátyám — mondta —, hogy amióta az eszedet tudod, soha még garasról sem fogadtál el ajándékként senki emberfiától, még kölcsönt sem igen, de ez most nem az ilyen megfontolások ideje. Fivéred vágyok, nem nézhetem a nyomorúságodat. Mindig tudtam, hogy az égiek támogatnak, s hogy áldott emlékeztető hitvesed ellátott téged és házad népét buzgó fáradozásában, sose szorultál senki másra. Én azonban nem könyörödőmányt kínálok, hanem „ügyletet”, valami olyasféle megállapodást, amelyet annakidején Jiszáschár és Zebulon, Jákob fiai kötöttek, mikoris Zebulon kereskedett, s ellátta a Tórával foglalkozó Jiszáschár fivérével is, aztán együtt osztoztak a túlvilági üdvösségben. Hadd cselekedjék én is így, hadd kalmárkodjak, s lássalak el téged meg két árvádat is, aztán majd osztozunk a túlvilági részben... Lám, a mi szent Tóránk is jóváhagyta ezt az ügyletet, sőt még Jiszáschár neve elébe helyezte Zebulon nevét, amint ez írva vagyon: Örvendj, Zebulon, elutaztadban, s te, Jiszáschár, a sátradbán.”

Végighallgatta Jiszáschár-Dov fivére ajánlatát, s nagy vihar támadt a szívében. Aruba bocsát-hatja-e vajon a Tóra tanulását? Portékává teheti-e a túlvilági üdvösséget? Arca elsőbűnt, mint a lábós, ha megkapja a füst. Kínzó kétségében elhatározta, hogy Benjáminka cádikhoz, a volkovszki rabbihoz fordul tanácsért. Rabbi Benjáminka Diszkin, akitnek a fia Briszk, később pedig Jeruzsálem rabbija lett, kora nagy tudósainak és cádikjainak egyike volt, éleseszi, de szerény és jámbor férfiú, s rabbi Jiszáschár-Dov tudta, hogy bízávást hallgathat rá. Elmondotta neki nagy gondját-baját, rabbi Benjáminka pedig így felelt: „Teljesen nyugodt lehet a lelkiismereted, reb Jiszáschár-Dov, jottányival sem szeged meg ama fogadalmadat, hogy nem fogod más fáradságát kihasználni, de még túlvilági üdvösségedet sem csorbítja az ajánlat. Tiszta szíved elfogadhatod, amit bőkezű Tóra-tisztelő öcséd felkínált. Példát akarsz? Aki gyertyáról gyújt meg gyertyát, láthatja, hogy a meggyújtott gyertya mivel sem halványítja az első gyertya fényét. De megessét ez már a tanaiták idejében is, két testvér ugyanígy egyezett meg;

Ázárja kalmárkodott s ellátta Simont, a fivérét, aki közben a Tanban búvárkodott, s úgy állapodtak meg, hogy Simon odaadásának a jutalma közös lesz.”

Belement hát Jiszáschár-Dov az öccsével kötött ügyletbe, s csak azt kötötte ki, hogy adjon neki reb Zebulon pénzt az erccjiszraéli útra, mert rég emésztette a vágy, felmenni a Szentföldre, Jeruzsálemben, az egykori Szentély közelében tanulni a Tórá, mert csak Jeruzsálem levegője táplálhatja a szellem fölemelkedését, a szent tanok befogadását, a Tóra titkai megértését. Miután a megállapodást szabályszerűen megírták és aláírták, reb Jiszáschár-Dov már csomagolt is, s két kistáival egyetemben fölment a Szentföldre. Jeruzsálemben telepedett le, ott foglalkozkodott békén a Tórával, öccse pedig hónapról hónapra megküldte neki a járadékát, így szabadította meg őt minden pénzgondtól, hogy szívvel-lelékkel a Tannak és Isten szolgálatának szentelhesse magát. Még második feleséget is juttatott neki a Mindenható, értelmes, jóerkölcsű asszonyt, aki bölcsen, szerényen látta el a házat, sőt tehetséges gyermekeket is szült, akik istenfőlo tanítványokként nevelkedtek. Szűk volt reb Jiszáschár-Dov világa, szelében-hosszában a szent parancsok négy rőfje.

III.

Igy éledgett reb Jiszáschár-Dov csendes nyugalomban, míg csak az 1905-ös orosz-japán háború ki nem tört. Ekkor a posta mindenütt megrekedt, Oroszország és Erec Jiszraél között egyáltalán nem járt, s lám, már purim is elmúlt, de a havi átutalás még mindig nem futott be. Elszorult reb Jiszáschár-Dov szíve, mert honnan szedi össze a költségeket a küszöbönálló pészachra. Hiszen adott volna kölcsönt a „Sáaré Cheszed” öngyógyító pénztára, meg megijön öccsétől a pénz, — de nem fogadta-e meg, hogy senkitől ajándékok, de még kölcsönt sem vesz el soha? Egymást kergették a napok, s Oroszországból még mindig késett a posta. Pészach ünnepe közeledik, de reb Jiszáschár-Dov házában még jele sincs — nincs meg a smira-pászka, sem a bor a négy pohárhoz, de még az olajat, meg a többi kóser hozzávalót sem szerezheték be.

Az Óvárosban, reb Jiszáschár-Dov háza közelében lakott reb Lájbl Karliner, szegény, megkecsereedett szívű álefbét-oktató, aki igen keservesen tartotta el magát és házanépét, a kisgyerekek szüleitől kapott felévenkénti tandíj-ból. Zlátá, a felesége, derék asszony volt, ügyesen kikutatta az olesó beszerzési forrásokat, s általában naponta ott volt a meleg étel. Hétközben fukarkodott, fogához verte a garast, hogy szombatra megvehesse a halat, még egy kis szárnyashust is. S volt neki egy elrejtett „kincse”, arra úgy vigyázott, mint a szemefényére, két Napoleon-aranya, amit még anyósától kapott volt nászajándékként. A nagy kincset férje könyvszekrényében, a vas-kos foliánsok alá rejtette, abban a reményben, hogy oda még a legelvetemültebb tolvaj sem nyúl talán be.

Szokás volt az akkori jeruzsálemiaknál, hogy mihelyt től voltak a purimon, s elkezdődött az a harmink nap, amit a pészachi előírások meghányavetésével töltöttek, rendkívüli állapotot hirdettek meg Jeruzsálemben, s ekkortól fogva, s míg csak a kovászost el nem égették, minden

házbán a nők volt az uralom. Már purim másnapján elkezdtek a káserolást, a férfiak be sem léphettek a konyhába, mert hiszen örökösen teli van morszakkal a zsebük; szerte az udvarokon ruhákat szellőztettek és pucoltak, alaposan kisuroltak minden edényt, de még a gyerekeket is „besorozták”, ők takarították a könyvszekrényt, ami a legtöbb jeruzsálemi házban nem is egy akadt, s mind padlóólól a mennyezetig ért. Külön szép szertartása volt ez Jeruzsálemben, hogy pészach előtt kihurcoltak minden könyvet, kitergették őket az udvaron meg a háztetőn, még pedig felítve, hogy a friss szellő kifújjon a lapok közül minden morszát és más tilos ételmaradékot: akadt benne-nyik ilyesmi, mert hiszen perces sem akarván Tóra-tanulás nélkül elvesztegetni, ezek a jámborok étkelés közben is forgatták könyveiket. Míg a konyha tája a nők birodalma volt, a könyvek megszűltetése a fiúcskák szent joga, akik feladatukat hallatlan odaadással, buzgósággal látták el. Niszán hó egyik első napján reb Lájbl Karliner két kistfia otthon maradt, a könyveket szellőztetendő. Egyiket a másik után szedték ki a szekrényből, s vitték fel a lapos háztetőre, ahol a felcsapott könyv lapjait a szél lebegtetette.

A kis Náchumka szorgalmasan dolgozott, s ezenközben hirtelen két fényes pénzdarábot pillantott meg, édesanyja két Napoleon-aranyát, amit az oly híven tartogattott „baj esetére, ami el ne jöjjön”. Náchumka hallatlan izgalomba jött, hiszen még soha életében nem látott ilyen fényes aranypénzeket. Fordult jobbra, fordult balra, s látván, hogy senki sem figyeli, a két érmét gyorsan a zsebébe süllyesztette.

De térjünk vissza reb Jiszáschár-Dovhoz. Már Niszánból is eltelt jó pár nap, de a postás még mindig nem hozta meg a várva-várt átutalást. Lement reb Jiszáschár-Dov a Nyugati Falhoz, ott öntötte ki a szívet. Az előtt, aki mindannyiunkat táplál, s kérve kérte őt, ne hozza szolgáját kísértésbe, ne kelljen — Isten őrizz — a fogadalmát megszegnie, mások támogatására szorulnia. Hazatérőben reb Jiszáschár-Dov megpillantotta Náchumkát, szomszédja kistfiát, amint egy üres telken üldögélve játszott a két aranypénzzel, úgy gurigálva velük a kövezeten, mintha csak agyaggolyók lennének. Amint közelebb lépett a gyerekek, megbizonyosodott, hogy két Napoleon-aranyat lát: valóságos vagyon volt ez akkoriban, egyetlenegyből is álló hónapon át el lehetett látni egy egész családot. Reb Jiszáschár-Dov agyán átfutott a sóvár gondolat: meghallgatást nyert az ímám! Megkönyörült rajtam az ég, s utamba vetette ezt a „talált pénzt”. Nem akarom elvenni, Isten őrizz, csak kölcsönképpen az ünnepi szükségletekre, s mikor végzekad a szorultságom, visszazsármazatom a két aranyat.

— Honnan szedted, kistfiám, ezeket a pénzeket? S mihez kezdesz velük?

— Találtam, — felelte a gyerek —, s már megyek is Niszimhez, cukorkát vásárolni. Ott van a boltja, ni.

— S mi lenne, — folytatta reb Jiszáschár-Dov remegő hangon, — ha három, sőt négy nagy pénzt adnék érte cserébe, amikért sokkal több cukorkát kapnál?

De be se várta a kistfiú választ, elvette tőle a két Napóleont s kezébe dugott három rézhatost, alakra nagyot, értékre csekélyt,

aztán szólanul útnak eredt. Náchumka gyermeki boldogsággal vigyorodott el e „nagy” pénzek láttán, sietett Niszimhez, az utcai árushoz, aki mindkét markát teli töltötte cukorkával, még pár darab csokoládéval is. Vigan, boldogán ntért Náchumka háza.

Elkészült már reb Lájbl Karliner két kistfia a könyvszellőztetéssel, visszarakták mindet a szekrénybe, s ekkor lépett oda Zlátá, aki minden alkalommal ellenőrizte, megvan-e a kincse. Kétségbeesett jankijáltásba tört ki: „Oda a Napóleoniaim! Segítség, zsidó testvérek! Ellopták a kincsemet!” Náchumka elsápadt és sietősen el-takarodott a helyszínről. De épp ilyenét viselkedése hártotta rá a gyantút. Megragadta reb Lájbl Náchumka fület, és dörgő hangon szólt, vallja be tüstént, hová tűntek a Napóleoniaim. A gyermek megtört, sírós hangon mesélte, hogy az érméket „véletlenül találta”, s cukorkát vett értük a sarkon, Niszimnél. Reb Lájbl oda sietett Niszimhez, komoran követelte tőle a gyerektől kapott Napóleoniaim azonnali visszazsármaztatását. Niszim mindent tagadott, reb Lájbl szemeláttára borította ki fiókja tartalmát, ott volt a teljes napi bevétel, aztán így szólt: „Nézze meg, reb Lájbl, a tulajdon két szemével: akadt itt garas, pár hatos is, de Napoleon? Olyan én még életemben nem is láttam!”

Messzire hallatszottak a visszhangos jeruzsálemi sikátorokban reb Lájbl kiáltásai. „Tolvaj, te, hát nem restelled magad? Napóleoniaimokat csalsz ki egy kisgyerektől!” De Niszim kitartott a magáé mellett, felháborodva felelte, hogy reb Lájbl hamis váddal illeti őt. Végül is reb Lájbl galléron fogta Niszimet, úgy cipelte rabbi Smuel Szálánt, Jeruzsálem nagytiszteletű rabbijá elé. Ez alaposan kivizsgálta az ügyet, majd kimondta az ítéletet, hogy senyor Niszimnek meg kell esküdnie, hogy nem kapott Napóleoniaim a gyerektől. Az eskü pészach után teendő le, amikor a rabbinikus bíróság már ismét ülészik.

Hogy, hogy nem, hiába volt Zlátá asszony Napóleoniaimnak az ügye állandó szóbeszéd tárgya, az utcasarkokon és a tanházakban, sosem jutott el Jiszáschár-Dov fülehez. Miután megvásárolt mindent pészachra, visszavonult a zsinagóga sarkába tanulni, de még péntekenként a mikvába is oly korai órákban ment, hogy ott sem találkozott azokkal, akik ott hosszasan szoktak hiabavalóságokról fecsegni, de még a rágalmasz sarától sem nagyon óvakodnak. Nem hallott reb Jiszáschár-Dov mukkot sem a két aranypénz körüli pletykákból.

Elmúltak a szépséges ünnepek, ismét megnyitlak a boltok, szenyor Niszim is levette fejéről az ünnepi tárbust, megint ott állott portékástul az utcasarkon, de bizony nem nyugodtan, hanem egyre az órájára pillantva, mert nagy bánatára egyre inkább közeledett az eskütétel napja. Nem volt ő túl áhítatos, de nagyon félt a Mindenható nevének szájára vételtől, még akkor is, ha a való igazra esküszik.

Pár nappal az ünnep után kopogtatott a postás reb Jiszáschár-Dor ajtaján, meghozta végre az átutalást. Felvette az öcsétől érkező pénzt, majd a jesiva mellett várta be reb Lájblt, aki tanítás után hazafelé indult. Csatlakozott hozzá a megtörtén valotta meg neki Náchumka és a két Napoleon dolgát. „Higye el nekem, reb Lájbl, könyörgött, álomban sem jutott eszembe, hogy megtartsam az aranyakat. Végző szorultságomban bátorokdtam kölcsön venni a gyerektől a Napleo-

nokat, s most, hogy fivérem küldeménye megérkezett, meleg köszönettel származtatom a pénzt vissza. Maga pedig bocsássa meg, kérem, elhamarkodott tettemet.” De itt már sirt is keservesen. Reb Lájbl pedig, a kegyes chászid, tiszta szívből megbocsátott neki.

IV.

Reb Jiszáschár-Dov elbúcsúzott, reb Lájbl pedig egyenesen Niszim sarki bódéjához sietett, hogy bocsánatot kérjen attól, akinek e keserves ügy nyomán kilenc gyanúsították meg a két arannyal. Amikor Niszim megtudta a rejtélyes ügy kulcsát, boldog megkönnyebbüléssel örvendett annak, hogy igaza napvilágra került, hogy elmúl végre a sok hazug rágalom, amivel az életét megkeserítették, de ellentétben reb Lájbl-lal, a chásziddal, ő nem volt hajlandó reb Jiszáschár-Dovnak megbocsátani. Hosszan, alázatosan könyörgött neki reb Jiszáschár-Dov, de minden rimánkodása megtört Niszim makacsságán. Most pillanynyi, végtelennek tűnő csend állott be, utána pedig Niszim ezt mondat: „Hát egy esetben megbocsátok. Tudja, hogy feleségem mindmáig csak leányokat szült, nincs egy fia „kádisom”. Áldjon meg azzal, hogy fiúgyermekem szülessen, s mindent megbocsátok. Magát cá diknak mondják, s én bízom az áldásában.” Ezt azonban nem vállalta reb Jiszáschár-Dov, s így felelt: „Nem vagyok én cádik, egyszerű zsidó vagyok én, aki szerény erőmet Isten szolgálatába próbálom állítani. De tanácsot adhatok: Álljon oda a Nyugati Falhoz, imádkozzék az ősök sírjánál is, boruljon le cádikok sírhalmára, úgy kiáltson Istenhez — s meg fog magán az ég könyörölni, eleget tesz buzgó óhajainak.” Niszim meghatottan felelte: „Már csak ezért a jótanácsért is megérdemli a teljes bocsánatot. Felejtse el az egészet, szentéletű rabbi, s imádkozzék érettem.”

Egy év sem telt bele, s már az egész környék visszhangzott a csodálatos hírtől, hogy Rina, szenyor Niszim felesége, öt leány után végre fiúgyermekét szült neki. Fényes brit-milát tartottak, meghívtak rá minden tekintélyes Talmud tudóst, csak azt nem volt képes a vendégsereg fel fogni, ugyan miért éppen azt az elvonultan élő áskénazi cádikot tisztelték meg azzal, hogy a mindkét oldalról tiszta szefárd származású fiúcska csodálkózza.

S Jeruzsálem vénei még hosszú éveken át reglik majd, milyen csoda esett azon a pészachon az „ellopot” Napóleoniaimkal, utána meg szenyor Niszim és szenyora Sárina kicsi fia körül. De közülük csak kevesen tudják majd, hogy mind e csodák rabbi Jiszáschár-Dov, a volkovszki rabbi Zelignek, az „Elhúzódonak” fia érdemeiért esett meg, áldott legyen mindkettőjük emlékezte, védjen meg érneik minket és Izráel egész népét.

Fordította: Gréda József

WIZO * Jeruzsálem
Rechov Mapu 1,
1979 május 17-én, csütörtökön
délután 5 órai kezdettel,
MŰSOROS
TEADÉLUTÁNT
rendezünk.
FARKAS MOSE
ügyvéd, volt katonai főügyész,
a „BÉKE ÁRA”
címen tart előadást.
Bevezetőt mond:
RON GILADI.
Zárszó: **FARKAS MANCI.**
Háziasszonyok:
Bruck Irén, Farkas Mancsi,
Liebmann Erzi, Simon Olga,
Stolczer Rózi.
Költséghozzájárulás: 20.— IL
1979 V. 11

A HETI SZIDRA

— EMOR —

Es szolt az Örökkévaló Mózeshez: Szólj a papokhoz, Áron fiaimoz és mondd nekik: Halott miatt ne tisztátalanítsa meg magát népe között: kivéve, ha verrokona, aki közel van hozzá, anyja, atyja, leánya és fivére miatt, és hajdan nővére miatt, aki hozzá közel van, aki nem volt még férfi, miatta megtisztátalaníthatja magát. (Vájkirá 21, 1-3)

A hulla megérintése tisztátalanná tesz és utána a pap nem végezhet templomi szolgálatot, amíg még nem tisztul. De ez a törvény csak akkor volt érvényben — mondja a Szifrá — ha a halott „b'ámáv” (népe között) volt, azaz, ha voltak ott más, nem papi személyek, akik foglalkozhattak a halottal és készek voltak a temetést elvégezni. Viszont ha olyan valaki halt meg, akinek nem voltak barátai vagy hozzátartozói („met micvá”), akik törődtek volna vele, mindenkinek, még a főpapnak, vagy a názirnak is kötelessége volt a halottat eltemetni.

A papokkal (azaz a kohánitákkal) kapcsolatos törvények egyik érdekesebb rendelkezése, hogy zsidó hulla tisztátalanná tesz, míg a nem zsidó hulla nem tesz tisztátalanná. A folklór-irodalom ezzel kapcsolatban megemlíti azt az epizódot, amikor Rabbi Cádok Kohen, Franciaország néhai országos főrabiját hivatalos minőségben egy nem zsidó nagy államférfi temetésén vett részt. Utban a keresztény temetőbe, a gyászmenet átment a zsidó temetőn. Rabbi Cádok, aki kohánita volt, nagy kerülőt tett és így jutott el a keresztény temetőbe, ahol a szertartás folyt.

A francia kormány egyik tagja, akivel a rabbi jó viszonyban volt, észrevette, hogy a rabbi milven uton jutott el a temetőbe és a következő kérdéssel fordult hozzá:

— Főrabbi ur, miért kerülte Ön ki a zsidó temetőt?
— Mert kohánita vagyok, — válaszolta rabbi Cádok — zsidóknál pedig az a törvény, hogy a kohánita nem mehét a temetőbe.
— Ha ez a helyzet — folytatta tovább a miniszter a vállatást — miért jött el a keresztény temetőbe? A keresztények talán nem emberék?

— Megmondom Önnek, Excellenciás uram, mi a helyzet — válaszolta rabbi Cádok. — Az Önök Mestere kijelentette, hogy ő nem fog meghalni és mindazok, akik hisznek benne, nem halnak meg. Ezért siriáik nem teszik tisztátalanná az embert... A mi Mesterünk azonban, Móse Rábenu, világosan megmondta, hogy ő meg fog halni, s valóban meg is halt. Mi zsidók, kivétel nélkül mindannyian meehalunk... Nos, ez az oka annak, hogy a zsidó sírok tisztátalanná teszik a kohánitát...

Láe-Báomer napja ezidén keddre, május 15-re esik. Az idők során ez a nap bizonyos ünnepi jellegűt öltött: szabad hajat vágni és borotválkozni. Ezen a napon házassági szertartásokat és más ünnepségeket rendeznek, az ima során nem mondanak „táchnun”-t, és nem tartanak evésbeszédet.

Az ünneperedetére vonatkozólag a klasszikus irodalom — így a Soléhán Áruh is — csak homályos célzásokat tartalmaz. „Huszonégy ezer tamitványa volt Rabbi Akivának — mondja egy forrás — valamennyi a „szifrá” idején, illetve a népszácz és sávut közzétételében halt meg. Láe-Báomerkor enyhült a vész, ezért méltóították ezt a napot ünneppé.”

Később, hogy az ünneperet Bár-Kochbá-féle vérbefoitt lázadás egy örvendetes fordulattal örökíti meg. A részletes leírások — amennyiben a római terror ellenére valaki eoválatán merre írásba foglalja az eseményeket — elkallódtak. Leírások helyett feltevésekre, elképzelésekre vagyunk utalva.

Láe-Báomer második nevezetessége: ezen a napon innenlik Rabbi Simon bár Jocháj, a szent tanaita halálának évfordulóját. Széles ezen a napon elzarándokolni a tamaita Méronbn levő sírhöz. A szokás talán olyan régi, mint maga a sír. Régi kabbalisztikus könyvek, középkori utazók, évszázados perememenek tanulsódnak arról, hogy amikor a zsidók csak tehetők, elzarándokoltak a tamaita sírhöz.

A múlt század 20-as éveiben nagy feltűnést keltett, hogy a pozsonvi Rabbi Mose Szofér („Chátám Szofér”) korának legnagyobb rabbi-tekintélye, kifogást emelt a láe-báomeri ünnepségek ellen a meroni zarándoklás ellen. Nem mondta ki nyíltan, de szavaiól kicseng, hogy nincs invére az eész szentsír-kultusz. Véleménynyilvánítása nem volt akadémikus jellegű, mert hiszen a chászid-mozaealom az ő korában érte el zenitét, tudott dolga pedig hogy a császdizmus nagy jelentőséget tulajdonít a Jahrezeit-nak. Ezen a napon a chászidok elzarándokolnak a cádik sírhöz, a hálámdírásban pedig lakomát rendeznek.

Responzumában, amely később nyomtatásban is megjelent, (Joré Deá 233) Chátám Szofér a következőket írja:

Nem tudunk arról, hogy ezen a napon csoda történt volna. Sem a Talmud, sem a Poszkim nem tesznek arról említést. Nem tudom, szabad-e fáklvaevítással tarkított népiünnepet rendezni — méghozzá olyan exponált helyen, mint amilyen Rabbi Simon bár Jocháj sírja.”

Chátám Szofér nyomán — természetesen nem-chászid részről — más kritikai hangok is hallatszóttak. Hivatkoztak arra, hogy a Jahrezeit nem örömiünneper. Lám, ádár hó 7-én, Mose Rábenu halálának napján bötöt rendeltek el...

A meroni ünnepségek igenlői arra hivatkoztak, hogy az ünnepségek valóban a csodát szimbolizálják. Tudott dolog — így szól a meoarázat —, hogy Rabbi Simon bár Jocháj elbúdosott római lüldözöl elől. Ekvie élt a Gállil hegyeiben, egy barlangban, ott írta meg a szent Zohár könyvét. Miután a gezéra elhárult a feje fölül, illetve amikor a terror végetért, kibújt barlangjából és még sok-sok éven át élt és tanított.

Az is tudott dolog, hogy a rómaiak nem engedték eltemetni a zsidó mártirokat, akiket „hárué málcut” néven tartunk nyilván. Bár Jocháj sírja bizonyítéka annak, hogy természetes halállal halt meg. Aki tehát halála évfordulóján elzarándokol a sírhöz, joggal

vigad és hálálkodik az Örökkévalónak a csodáért, amit a szent tanaitával tett.

Megkülönböztetett érdeklődéssel vettük kézbe Mose Dáján legújabb könyvét, melynek címe: „Lichjot im Hátánách” (Élni a Bibliával). Az érdeklődés egyformán szolt a szerzőnek és a műnek. Mose Dáján, a törölmetszett szábre, hadvezér és politikus, kétség-telenül egyedülálló izraeli karrier. A jom-kipuri háború után bukkott ember volt, majd a Begin-féle kormányban váratlanul vezető pozícióba lendült. Még mindig talány: milyen szerepe volt az izraeli-egyiptomi békeszerződés létrehozásában. Nem is beszélve arról, hogy a nem-zsidó világ fantáziáját egyetlen izraeli polgár sem izgatja olyan mértékben, mint Mose Dáján.

Nem kevésbé izgató a könyv témája — a Tenách. Hogyan viszonylik a szábre-nemzedék iskolapéldája a Könyvek könyvéhez? Tudjuk, hogy hosszú évtizedek óta szenvedélyesen keresi gyökereit a föld alatt, ezért ás, kutat, gyűjt régiségeket. Szenevélye miatt nem egyszer az életét is kockáztatta. De mit mond számára a Tenách? Hogyan kapcsolja össze a klasszikus multat a cionizmus-sal, az új zsidó állammal?

Mose Dáján már a könyv bevezetőjében leszögezi: „Izrael népet száműzték országából és eltávodott tőle, de az ország mindig megmaradt a szívében. Az összes országok, amelyekben lakott, idegenek voltak számára, hazájának megmaradt Erec Jisráel. A Jordán és Kison voltak a folyói, a Saron és Izreel voltak a völgyei, a Tábor és a Mória a hegyei, ősi városai pedig Anátot és Bét-El és Somron.”

Azt is elmondja, hogy számára (aki Erec Jisráelben született) a hazaszeretet nem volt elvont fogalom. Kézfélfogható valóság volt számára minden fűszál, minden virág, a hegy, az ösvény. Viszont ő ezzel nem elégedett meg, őt vonzotta a régi Izrael is. „Tartalomal akartam megtölteni a régi neveket, a klasszikus szövegeket, így akartam hazámnak szellemi-történelmi mélységet kölcsönözni, a múlt lélkét belehelni a sivár homokba, új életre kelteni a pátriárkák és a bírák és a királyok Izraeljét.”

A könyv lapjait forgatva, egy pillanattal sem tudunk megszabadulni attól az érzéstől, hogy áthidalhatatlan szakadék választja el a szerzőt a hagyományos zsidó világszemlélettől. A mi világképiünk vajójában a gátlatlan alakult ki, a Tórá is csak bölcséink interpretálásában fogjuk fel. Azt valljuk, hogy a Tóra, s gyakorlati síkon ennek kifejezője — a Halacha — állandóan fejlődött és fejlődik. A Tóra ugyanis „az élet Tana”, s mint ahogy az élet nem áll egy helyben, a Halacha is lépést tart vele. Ezzel szemben Mose Dáján, az újszidó prototípusa, egyszerűen kivágja népiünk történetéből a kétezer éves gáluti szalagot, és az új honalapítást igyekszik hozzákapcsolni a bibliai korhoz, mintha a cionista kezdeményezés annak egyenes folytatása volna.

Egy rövid cikk kerete nem teszi lehetővé a könyv minden részlete kiterjedő ismertetését, de néhány példa megvilágítja a szerző irányvonalát. Így, példának okáért, Daganja és Náhálát alapítóit a pátriárkákhöz, Abrahámhoz, Izsákhhoz és Jákobhoz hasonlítja, mert — szerinte — a második és a harmadik alijja emberei a pátriárkák nyomdokaiban haladtak, amennyiben jelentőségteljes életutat választottak mind a maguk, mind a gyermekeik számára. A szerző Avrahám Avinu vándoréletét a beduinok életmódjához hasonlítja, de egyetlen sor sincs benne az ősatya forradalmi felismeréséről, az Egyisten hitéről, az Akédáról, a Jákob-féle letráról, az angyallal való viaskodásáról, az isteni ígéretekéről. Összefoglalva: a könyvből hiányzik az ősatyák eleven hite az Örökkévalóbn.

A „Törvényhozó” című fejezetben megállapítja, hogy Mose nagysága nemcsak vezéri mivoltában relik, hanem főleg a törvényhozásban: ő adta Izrael népének a Tórá. Rövid bevezető után Mose Rábenu korából árcsap a XX-ik századba és a következőket írja: „Az én szememben Dávid Ben Gurion korunk Mózes, annak a kornak a vezére, amelyben Izrael népe feltámadt és visszatért hazájába”. Se több, se kevesebb. Az egyik oldalon Mose Rábenu — a másik oldalon Dávid Ben Gurion. A hasonlatot különböző definíciókkal igyekszik alátámasztani, néhány részletet is említ, de az olvasó viszolygva utasítja vissza magát a hasonlatot. Nyuodtan fonhatott volna ezer babékoszorút Ben Gurion feje körül, de egy sorba állítani őt Mose Rábenuval — valóságos blaszfémia. Csak az jut ilyen következtetésekre, aki az Írásban nem lát egyebet, mint egy ősi könyvet, nem pedig az Örökkévaló írását, amelynek folytatása a szóbeli Tan — az abból adódó összes részletekkel. Így lesz a hasonlatból egy olcsó politikai manifesztum.

Azon már nem csodálkozunk, hogy Ben Gurion — Mose Rábenu mellett — egy második szerepet is játszik: Dáján könyvében ugyanis ő Dávid király. Igaz, zsolttárok nélkül, de történelmi súlyban, nagyságban egy sorban áll a zsolttáros királlyal.

Befejezésül ideiktatunk egy hájos epizódot, amely Dáján könyvének első fejezetét zárja. A szerző elmondja, hogy Chevron környékén köböl készült ősi maszkot találtak, amely szakértők szerint legalább 9 ezer éves. A maszk az ő birtokába került, de gyötörte a kíváncsiság: hol került felszínre egy ilyen ritka darab? Gondolkodás nélkül odautazott és elbeszélgetett a paraszttal, akinek a földjében találták az ősi álarcot. A paraszt panaszkodott, mert az álarcot — noha az ő földjében rejtett — más vitte el és más vágta zsebre a jelentős vételárát. Dáján egy 50 fontos bankjeggyel („vegyen érte a gyerekeknek édességet”) enyhítette a paraszt fájdalmát. Majd hozzálépett a traktorista, aki hosszas habozás után előadta kérését: Noha hosszú évek óta dolgozik traktoron, nincs a birtokában hatóság engedély. Semmi kétség aziránt, hogy Dáján generális el tudja intézni az ügyet. „Faggattam — folytatja Dáján — miért nincs engedélye, de láttam, hogy nehezeze esik megmarazni a dolgot. Egy adott pillanatban felémfordította a fejét — és akkor mindent megérttem. A traktoristának csak felszeme van, mint nekem. Eleget tettem kérésének és adtam neki egy cédulát a beér-sóvái között-forgalmi hivatalnak. Megírtam, ne becsüljék le az egyszerű ember látóképességét.”

«ORPHEUS ÉS EURIDIKE»

(Folytatás a 6-ik oldalról)

sítményéért a legnagyobb elismerést érdemli.

Kurt Weill — Brecht:
BERLINI REKVIEM
Az Izraeli Kamarazenekar rendkívüli műsorán, a „Cameran”-énekesek közreműködésével.
Vezényel: ÁVNER ITAI
Tel-Aviv Muzeum

Minden elismerésünk Ávner Itai kórusvezető rendkívül eredeti műsorának, amely magában foglalta a 16. században élt nagy angol operakomponista, Henry Purcell „Gyászzené Mária királynő halálára” című művét, valamint Hajdu André „Torony szikra a levegőben” című misznerészletek ősbemutatóját és az Izraelben első ízben bemutatott, Brecht szövegére írt Berlini Rekviumet. A weimari polgári-szocialista forradalom szellemét, harcias társadalomkritikáját, minden konvencionálnak megvetésével senki sem tükrözta vissza életemben, mint Brecht, az író és zeneszerzője, Kurt Weill. Már a hét évvel a híres „Koldusopera” bemutatója előtt írott „Berlini rekvium” éles körvonalakban tükrözi vissza a korszellemet: a markánsan kihangsúlyozott szavak, a keményen ritmikus, pörölysapásszerűen pattogó deklamáció, mely a „Berlini rekvium”-ben hol plakátszerű tömörséggel, hol éles szarkazmussal robban ki, egy szakaszában Luxemburg Róza halálát gyászolja, többekben pedig a híres berlini „Sigsallee” hamis kegyeletét gunyolja ki, az elesett katonák ezreit emelve piedesztáljára. Itai és kamaranékesei — két szólistával — előadása rendkívül tömör, plasztikus, erőteljesen dinamikus volt és hatalmas sikert aratott.

Nagyon szépen hangzott Purcell eredeti hangszereléssel komor méltóságu gyászzenéje, de kissé színtelenül, megelőzően Brahms „négy éneke” női hangokra, kürtre és hárfára. André Hajdu a misnából vett idézetekből állított össze 12 versszakból álló egyveleget, melyben egy cernahangu kisfiú (Bernstein „Chichester Psalms” fiú-szólistája mintájára) — két szakaszt énekel, inkább recitál. „Nem kerül el a hasonlatosságot jólsimert stílusokkal” — írja művéről helyes önkritikával a szerző. (Kodály vezetőszerepet játszik benne). S talán sok érdekes ötletet jobban

érvényesülhetett volna kevesebb, de önállóbb zenei anyaggal. A szerzőt és az előadókat a közönség melegen ünnepelte.

Kurt Weill — Brecht:
A „KÖNNYÜ KLASSZIKUS ZENE” ?
A Filharmonikus Zenekar 4-ik bérleti estjén.
Szólista:
JAKOV BARNEA (klarinét)
Vezényel: **JUVAL ZALIOUK**

Mint ez a szerencsétlen kimeneteli koncert bizonyította, minden művészi produkció alapfeltétele az előadó művészi beállítottsága az általa előadott művekhez. A zenekar dicséretes jóhiszeműséggel hívta meg a haifai születésű, 30 év körüli, Dániában működő Zaliouk-ot a műsor vezénylésére és sajnáljuk, hogy ennyire pörüljárt vele. A nemzetközi zenei versenyek megbízhatatlanságát mutatja, hogy fiatal honfitársunk Franciaországban és 1971-ben New Yorkban díjakat nyert. Valóban a legszabatosabb négyzeteket vési ki pálciájával a levegőből, mozdulatlan, beintései gépiesek, s csak arra szolgálnak, hogy a legtriviálisabb hatásokkal, dübörgő hangsúlyokkal, harsogó rezekkel mutassa fonákját Sosztakovics — önmagábanvéve is népiünnepélyekre szánt — „Ünnepi nyitány”-ának (Op. 96), Csajkovszkij „Diótörő”-je ágyudörgésekkel inkább kötőrének nevezhető balettzenéjének és Rimszky-Korszakov mézes-mázos „Capriccio Espagnol”-ja. A zenekar alapos tudású klarinétosa, Jakov Barnea, Weber nagyon tetszősen írt, kevésbé tetszősen játszott 1. versenyművével szerepelt.

PATAKI LASZLÓ

Postal előfizetőink

figyelmébe!
1979 április 1-től
1 havi előfizetés
az UJ KELET-re
143.- IL
értéktöbblet-adóval

Kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget az új áron fizessék be.
A kiadóhivatal

KÜLFÖLDRE KÉSZÜL?

CSOMAGOLJON!

A TÖBBIVEL MI TÖRÖDÜNK

Biztosítsa helyét nyári vakációjára!

CITOUR

UTAZÁSI IRODAHOZ
Tel-Aviv, Brenner 2
(Allenby-sarok)
Tel. 28-59-59, 28-17-55

* Nyári szervezett kirándulások a világ bármely részébe óriási választékban (kóser ellátással is).

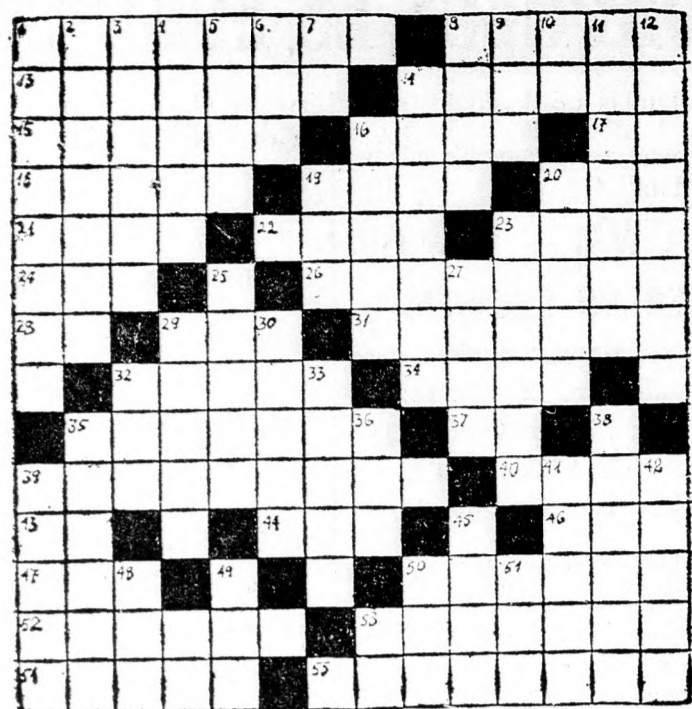
Felnőtt ifisági, idősebb korosztályú (senior), csoportok. Angol nyelvoktatással egybekötött kirándulások fiataloknak (Summer School) angliai intézetekben.

Az összes társaskirándulásokat szervező irodák hivatalos képviselője: Europa Tours * Keshet (Koppel) Tours * Rimon Tours * Melia Mpt * Natour * Ophir Tours * Peltours * Bonissa * Tourolam * Compingtours * Mor Tours

* Egyéni és csoportos repülések számos lehetőséggel.
* Turisztikai szolgáltatások (szállodák, autó bérlet, vasúti bérlet, stb.)

BESZÉLÜNK MAGYARUL
Szerda délután zárva.

PÉNTEKI KERESZTREJTVÉNY 28

Vizszintes: 1. Libanoni keresztény. 8. Vissza; Kellemetlen a nyak körül. 13. Déli állam az északban. 14. Madár. 15. Nyarunk jellegzetessége (két szó). 16. Néma filmek sztárja... Nielsen. 17. Ir... 18. Folyó igéje is lehet. 19. Kevert magyar bányaváros. 20. Néma park. 21. Angol marhaszegy (VEAL). 22. Nép németül. 23. Jutka jiddis változata. 24. Német számnév. 26. Részvétét fejezi ki. 28. Hangtalan szarvasfajta. 29. Egyesült Államok keverve. 31. Falu a Kárpátokban. 32... Berlin, német labdarúgó-csapat. 34. Fordítva a kutatóm. 35. Afrikai állam. 37. Idén egynemű. 39. Vallásos politikai csoport neve. 40. Kevert ásdó. 43. Angolul és németül is kötőszó. 44. Könnyű héberül. 46. Azonos mássalhangzók. 47. Jár betűi keverve. 50. Roosevelt egyik előneve. 52. Középkori eredetű köpeny. 53. Mérsékelt. 54. Vissza: ez is sós víz. 55. Irán miniszterelnöke volt, Chomeini vérfürdőjének áldozata lett.

Függőleges: 1. Hadművelet. 2. Rommel első vereségének helye. 3. Bó kabát. 4. Boly keverve. 5. Kohén német változata, vissza. 6. Fordítva kérdőszó. 7. Morzejel. 8. Héberül osztályt jelent. 9. Idegen női név. 10. Helyhatározó rag. 11. A szibériai kunyhók neve. 12. Nagyon erős mitológiai alak. 14. Két szó, jéget meglepetést fejez ki. 16. Vissza, afrikai folyam. 19. Hüvely. 20. Gomba németül (C=Z) többesszámban. 23. Nem való a diétázóknak (két szó). 25. Nagyon finom latinul (gyógyszerészetben használt szó). 17. Három idegen nyelven. 29. Nagy harci egység. 30. Vissza: Kinte, a „Gyökerek” főhőse. 32. Élelmiszer. 33. Vissza, rablócsapat. 35. Gyom. 36. 48 — római számmal. 38. A francia forradalom egyik főalakja — vissza. 39. Alexej Maximovics Peshkov írói álneve (Y=I). 41. Vissza, gépeltető. 42. Sálkabát. 45. Az alkotáshoz, de a munkához is kell! 48. Fán, keverve. 49. Vizi állat. 50. DOO. 51. A „déliak” tábornoka. 53. Néma méh.

BEKÜLDENDŐ:
Vizszintes: 26, — 39, — 55.
Függőleges: 1, — 2, — 12.
A 366. szám helyes megfejtéséi
Vizszintes: 1. Hápoálím — 19.
Solemio. — 39. Bramaputrá.
Függőleges: 6. Labilis — 11.
Proletár. — 15. Retour.
Nyereménykönyv:
BALZAC:
EUGÉNIE GRANDET

BNÉ HERZL

Közlemények
Jótékonyként Klubdelutánunkat 1979 május 13-án, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel tartjuk a HOH nagytérben. Hátjárnok 61. Mindenkit szeretettel várunk.

TEL-AVIVI MOZIK
HETI MŰSORA

ALLENBY: A kezdő detektívó kalandjai
BEN JEHUDA: Ki fél Virginia Woolftól?
CHEN: Űrhajósok háborúja
CAFON: Az égiek várhatnak még
CINEMA 1: Halálos játék
CINEMA 2: Hazatérés
DEKEL: Éjféle express
DRIVE IN: Rejtélyes azonosság
ESZTER: Más történet
GÁT: Ne kérdezd, hogy, szeretlek-e?

GORDON: A tanárnő asszony is HOD: Gyors ütemben
LIMOR: Dicsőségre született
MAXIM: Nincs több hely
MÁTMI: Halálos játék
MERKÁZ: Kárte-film
MOGRÁBI: Karaván
OFIR: Isten veled, Emanuelle
ORLI: Az élet játéka
PARIS: Fekete-fehér színesben
PEER: Fedora
SACHAF: A braziliai fiúk
STUDIO: Hotel Kaliforniában
TAMÁR: Az utolsó vágy
TCHÉLET: Picasso 1001 hazugsága
TEL-AVIV: Rock and roll 79
TEL-AVIV MUZEUM: A csipke verőnő

A HITACHDUT
OLEJ HUNGÁRIA

HAIFA

A HOH Kulturbizottsága, Haifa Dr. Weizner Centerben, Pevzner 2. 1979. május 22-én kedden d. u. 5 órakor TEA DELUTANT rendez.

Megnyitó: Reich Lili, a kulturbizottság alelnöke. Előadó: Dr. Benedek Pál, az Uj Kelet belső munkatársa: „Valóban akarjuk-e a békét?” címen tart előadást.

Házasszonyok: Berkovitz Boros Blanka, Blumenfeld Rózi, Guttmann Elvira, Ungár Pálma. Teremben hozzájárulás első fogasztással 25 — font.

A Haifa és környékbeli magyarul beszélő jöv, minden tagját szeretettel várjuk.

HAIFA
A HOH Idősebbek klubja Haifa, Dr. Weizner Center, Pevzner 2 megtartja szokásos tea-délutánját május 13-án délután 5 órakor.
Előadó: ROTH ERNŐ, „NEVESEN VELÜNK” címen tart előadást.
Mindenkit szeretettel várunk.

TEL AVIV
Keresik a tel-avivi HOH utján: Katz Szára (Zilah), aki Chiléből alijázott kb. 1961-63-ban és Kirját Smonán lakott. Keresi unokáncse: Hartstein Roberto, rechov Káf-Tet-November 12/10, Bót Jám.

ÁPOLÓNÓ
VÁLLAL
gondozásra idős embereket és krónikus betegeket
*
a nap 24 órájában
Orvosi felügyelet, kiűnő ellátás, egyéni és odaadó gondozás
Beszéli magyarul, németül és románul
Telefon: 03-745478
03-770556

EJN JÁHÁV MOSÁV keres

családos corchania vezető-felelőst
TELJES ELFOGLALTSÁG HAZASPARNAK. LAKÁS HELYBEN.
Előző gyakorlat corchania-vezetésben szükséges.
Írásbeli jelentkezés Ejn Jáháv mosáv titkárságánál.
DOAR NA, ARÁVA

REGGEL 9-TŐL ESTE 9-IG
1979. NYÁRI MEGLEPŐ ELADÁSOK

20% MINDEN UJ NYÁRI MODELLRE
25% MINDEN INGRE
30% MINDEN FEHÉR INGRE
AZ AKCIÓ CSAK 1979. 5. 15. KEDDEN, LÁG BAÖMER NAPIAN
(Az akció ideje alatt az igazítások nem foglaltatnak az árban)

„ADON”, Bné-Brák, rechov Rabbi Akivá 104
JERUZSÁLEM, RECHOV MEA SEARIM 3.
EXKLUZIV FÉRFI- ÉS GYERMEKDIVAT

IPARI ÜZEM A HAIFAI ÖBÖLBN KERES

MUNKÁSOKAT/NŐKEE
Az édekeltek forduljanak felvilágosításért
telefon: 04 - 72 11 31 száma

UJ KELET SZELVÉNY REJTVÉNYPÁLYAZAT 28

MA ESTE A TÉVÉ-BEN

PÉNTEK

15.00: ÁLLATOK — „A kigyó”
15.20: A SZOMBAT FOGADÁSA
17.32: Arab játékfilm
20.05: A SZOMBAT BEKÖSZÖNTÉSE — Smuel Ávi dor Hákohén rabbi és Lilit Nágár közreműködésével
20.20: HANGOS HETI HIRADÓ
21.20: LILY — „Szép Heléna” — Lily sikere férjének is szerencsét hoz. Lipót belga királynak nem sikerül meghódítania Lilyt.
22.10: KONCERT — Beethoven: Szonáta No. 3, Op. 69. Előadja: Leonard Rose (celló), Claude Frank (zongora).
22.40: HAWAII ÖT-0 — „A 9-ik lépés”
23.30: Egy mondat a Szentírásból. — ÉJFÉL ELŐTT — hírósszefoglaló.

Iskolatvé

8.15: Matematika a 7. osztály-nak
8.35: Csak most születtek...
9.00: Állampolgárság a 7. osztály-nak
9.40: Tanácsadás a 8. osztály-nak
10.10: Számtan a 7. osztály-nak
11.10: Fizika a 7-8. osztály-nak
11.30: Biráskodjunk!
12.00: A marokkói zsidóság
12.25: Történelem
13.00: A marokkói zsidóság
13.30: Mire fel?
14.00: Ifjúsági magazin
16.00: SZABADEGYETEM

SZOMBAT

18.02: RAJZFILMEK
18.30: UJTÁSOK ÉS TALÁL-MÁNYOK — A műsorban: a földmőgyoró kiválóatása: segédeszközök a vakoknak: rádió-irányító: törött végtagok újjáfa m téte.
20.00: A SZOMBAT KIMENETELE — Imák és dallamok a keleti törzseknél
20.30: MÁBÁT HIRMAGAZIN
21.00: SPORHTHARADÓ
22.00: AZ ELKOPOTT ÉRME — Utolsó rész: Kate, Jenny és Tánja elválnak férjeiktől s új életmódot próbálnak ki: kommunába költöznek.
23.30: Egy mondat a Szentírásból. HIREK.

Elektromechanikai műhely keres

a) Szakértő motor-tekercselőt
b) Villanymotorok és generátorok szétzerdéséhez és összeállításhoz érő munkást
A megfelelőknek kitűnő feltételek
Tel.: 03-804717, 03-803457

DIJTALANUL küldi el a lap három utóbbi számát minden új előfizetőnek az IZRÁELI SZEMLE kiadóhivatala: Haifa, Hámáápillim 5. Tel. (04) 531-813 és 231-814. — Szerkeszti: ÁRJE KADDAR.
Az IZRÁELI SZEMLE az igényes olvasó folyóirata.

ROMÁNIAI TURISTA HAZAUTAZIK, megbízásokat vállal
TELEFON: 053 - 92510 csak 19-21 óra között (május 22-ig)

NAPTAR

1979 május 11, péntek
5739. éjjár 14.

I. MŰSOR

8.10: Reggeli koncert, 10.10: Elemistáknak, 12.05: Könnyű és klasszikus, 14.10: Anyáknak és gyerekeknek, 15.00: A szombat fogadása, 16.05: Klasszikus számok, 17.20: Irodalom, 20.15: Péntek esti hangverseny, 22.05: Muzsák körében, 23.00: Angolnyelvű dráma, 0.10: Zenei csemegek, 1.15: Hátikvá.

II. MŰSOR

8.10: Reggeli zene, 10.10: Ná-lunk itthon, 12.05: A dolgozók-nak, 12.30: Héber dalok, 14.10: Vidám hétvége, 16.10: Erec-jiszráéli emlékek, 18.05: Egy elha-gyott szigetén, 19.05: A héten történt, 20.05: Ima és dal, 21.05: Spanyol románcok, 22.05: Rá-adás, 23.05: Sör és hangulat, — 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIOJA

9.05: Reggeli ünnepség, 12.05: Sofőröknek, 14.30: Dalparádé, 16.05: A multból, 17.05: Köl-tők dalaiból, 18.05: Mult, jelen, jövő, 19.05: Koncert, 21.05: Szombati dallamok, 22.05: A gyepen, 0.05: Tarka műsor reg-gel 6 óráig.

1979 május 12, szombat
5739. éjjár 15.

I. MŰSOR

8.05: Művészlemez, 9.00: A tudomány világa, 9.25: Zenei fej-törő, 10.05: Kamarazene, 11.00: Hangjáték, 12.15: A jeruzsálemi szimfonikus zenekar felvételeiből, 14.10: Anyáknak és gyerekek-nek, 15.00: Rádiónovella, 16.05: Könyvszemle, 17.00: Egy mű-vész élete, 20.15: Beethoven és Schubert művek, 22.05: Rádió-vita, 23.00: Modern muzsika, — 0.10: Könnyű és klasszikus, — 1.15: Hátikvá.

II. MŰSOR

8.10: Hanglemez, 9.05: Vi-dám jelenetek, 11.05: Jazz, 12.05: Portré, 13.05: A szülői ház, — 14.10: Erec jiszráéli emlékek, 15.05: Könnyű és klasszikus, — 16.10: Sportmagazin, 18.04: Az ügy elintézés alatt, 18.30: Sport, 20.05 Hanglemez, 20.45 Sport híradó, 21.05: Közéleti magazin, 22.05: Hámávdil és mólvé málká, 23.05: Rádió és tévéma-gazin, 0.10: Éjféli után, 1.10: Há-tikvá.

A HADSEREG RÁDIOJA

8.05: Csodás dalok, 11.05 Egy kedvelt énekes, 12.05: Rádió-vita, 13.05: Interjú, 14.05: Heti album, 15.05: Régi kedvelt da-lok, 16.05: Találkozó, 18.05: Repüljünk, 19.05: Rockzene, — 21.05: Hagományok, 22.05: Iro-dalmi összejevetel, 0.05: Éjféli madarak, 2.05: Tarka műsor reg-gel 6 óráig.

A politur felújítása

Mindenféle bútor és antik bútor felújítása, modern színe, a meg-rendelő otthonában is. Konyhák bevonása formaikkával. Felélessé-gteljes munka.
SINGER
Mágen Avrahám 8. Jaffa.
este 03-845733
Beszélék magyarul

* MÁRAMAROSSZIGET mártírjainak ázkárja ezidén má-jus 22-én, kedden lesz Tel Aviv-ban, a Jesurun templomban: rechov Zamenhoff. Baráti találko-zás délután 5 óráól a templom előtti térségen.

הרצח בהטרא

לנה לאורחי ישראל לא היו אשליה לגבי אופיו של "המשטר המהפכני" באירן. אשר הודרו להכריז על סולדיותו עם אשף אם כי הבטיח גם "שוויון זכויות מלא לכל הדתות המיעוטיות".

ייתכן מאד כי סיבות שונות הניעו את משטרהדמים של הווייגו כדי להוציא להורג את הדיפלומט. מנהיג הקהילה היהודית באירן, שהוא היה גם אחד מעשרי הארץ. ייתכן כי השלטון רצה "לתקן" את מאונידמים שלו על ידי כך שהכניס יהודי מוכר ובעל-השפעה על רשויות המחתרת. וגם הונח הרב של אלקנאי שמש, פתרון למשטר, כדי להימנע מלשום יד על רבושו.

אך ההאשמה הרשמית היתה: הקשר עם ישראל — זאת אמרת: יהודות, ולא עמדה לזכותו גם העובדה, כי בימי השאה בכל באשר הגלה לתקופה מסוימת להביל מרוחק של אירן.

אך מאחורי הרצח הנתעב — כי הרי זאת היא ההגדרה החוקית את המתח של אלקנאי — נסתרת טרגדיה אחרת: התברר, כי אלקנאי — כי כיהודים אחרים — רבים בתקופת שנות של ה"הסתוריה" שלנו — האמין, מתוך תקווה, שווא בארצו ארץ-הגולה: האמין, כי יהודים הקשים כבר הלפ" — וההמוץ הו"דמנות לעזוב את מקום הפרוצנויות בעוד מועד.

ייתכן כי מיתו הודוני של אלקנאי יפקח את עיני אותם יהודי אירן שסברו כי יצליחו למצוא מקומם במשטר החדש — ויגורו רק לקוות כי עדיין לא אחרו את המועד.

Létrejött a szovjet-amerikai megállapodás a SALT II-ről

Breznyev és Carter csúcskonferencián írja alá a megegyezést

Washington (UPI, Reuter). — Az Egyesült Államok és a Szovjetunió megállapodásra jutott a SALT II. tárgyában, amely, mint ismeretes, az atomfegyverkezés korlátozására, illetve a fegyverkezési verseny lassítására vonatkozik. A megállapodást feltételezhetően Európában megtartandó csúcskonferencián fogja aláírni Carter amerikai és Breznyev szovjet államelnök, valószínűleg június második felében.

A megállapodás létrejöttét szerdán a késő éjszakai órákban jelentette be Cyrus Vance amerikai külügyminiszter.

A megállapodás végleges megszövegezésével kapcsolatban még felmerült néhány probléma, azonban valószínű, hogy szovjet és amerikai szakbizottság 2-3 héten belül megoldja azokat. Komolyabb nehézségek ezzel kapcsolatban nem várhatók.

A megállapodás összesen 100 oldalra terjed. A felek megegyeztek abban, hogy csökkentik az atomfegyverek bevetésére alkalmas kilövő-berendezések vagy bombavetők számát 1982-ig bezárólag. A megállapodás korlátozza azokat a technológiai eszközöket is, melyeket alkalmazni lehet atomfegyverek bevetésével kapcsolatban.

Szakértők rámutatnak arra, hogy az új megállapodás néhány történelmi jelentőségű cikket is magában foglal:

● Az Egyesült Államok és a Szovjetunió megegyezett abban, hogy azonos mennyiségű kilövő-berendezést tart atomfegyverraktáraiban.

● Az oroszok adatokat közöltek atomfegyver-készletükről, és ezek az adatok szolgálnak alapul az atomfegyverkezés-korlátozó megállapodásra.

● A felek megállapodtak bizonyos atomfegyverek megsemmisítéséről.

Az oroszok ennek keretében megsemmisítenek 270 kilövő-berendezést.

● A felek fontos elvi megállapodást írtak alá, melynek értelmében kötelezik magukat, hogy további tárgyalásokat folytatnak a léghárfító berendezések csökkentéséről. Ez lehetővé teszi, hogy a SALT megbeszélések következő fázisába más államokat is bevonjanak.

Az amerikai kormányzat a megállapodást jóváhagyás céljából benyújtja a Szenátusnak. Valószínű, hogy ezzel kapcsolatban általános vitára kerül sor az amerikai-szovjet kapcsolatokról és az atomfegyver-stratégiáról a 80-as években.

TAPOLCSANY ÉS VIDÉKE MARTIRJAINAK ÁZKÁRAJÁT

1979 május 22-én — kedden délután 5 órakor tartjuk a tel-avivi Bét Ligát Násim (Bét Hechaluco), King George-utca 37 (Gan Meir mellett) nagytermében. A terem délután 4 órától nyitva.

Legyünk ott mindannyian — kérjük értesítsék ismerőseiket.

Irgun Jocé Topolcsány és Vidéke
A VÁAD

NYIREGYHÁZA ÉS VIDÉKE MARTIRJAINAK ÁZKÁRAJÁT

május 22-én, — kedden délután 5 órakor tartjuk Rámát-Gánban, a „Bét Háezrach” nagytermében, a város házával szemben.

Emlékszó: Dr. JÓLESZ KÁROLY főrabbi.
Liturgia: SZAMEK J. főkántor.
Felejtethetetlen drágáink emlékeztetőn való részvétel erkölcsi kötelesség. A terem 4 órától nyitva.

FLESCH EMERIK IMRE 5"1

Megboldogult drágánk
slosimja leteltével
ÁZKÁRÁT ÉS SIRKOAVATÁST tartunk 1979 május 16-án, — szerdán délután 3 órakor a choloni temetőben. Találkozás az új bejáratnál.
A GYÁSZOLO CSALAD

KOVÁGS ZOLTÁN 5"1

Felejtethetetlen drágám
ÁZKÁRAJÁT ÉS SIRKOAVATÁST tartunk 1979 május 15-én, kedden délután 3 órakor tartjuk az akkói temetőben.
Külön autóbusz indul 2.30-kor a rechov Jabotinsky 34 szám alatti lakástól.
Gyászoló felesége: Elza

ROTH DVORA szül. Fürst 5"1

Szeretett drága édesanyám és nagyanyám
Nagybánya — Ujpest — Petách-Tikva
slosimja leteltével
SIRKOAVATÁST tartunk május 13-án, vasárnap délután 3.30 órakor a petách-tikvai temetőben. Találkozás a temető bejáratánál.
A GYÁSZOLO CSALAD

BLAU ZEÉV (Vimos) 5"1

Drága férjem, édesapánk, nagyapánk
Csantavér (Jugoszlávia) — Tel-Aviv
ÁZKÁRAJÁT ÉS SIRKOAVATÁST tartunk május 14-én délután 4 órakor tartjuk a choloni temetőben. Találkozás az új kapunál.
A CSALAD

Három évvel ezelőtt vesztettük el szeretett testvérünket, nagynénénket,

TABÁK CHÁNÁT 5"1

Máramarossziget — Natanja
Emlékét örökre megőriztük.
A CSALAD

IMÁDOTT, FELEJTHETETLEN ANYÁNK, NAGYANYÁNK, DEDANYÁNK

BÜRGER RIZA 5"1

Szatmár — Bukarest — Haifa
TIZ ÉVE TÁVOZOTT EL KÖZÜLÜNK
ALDOTT LEGYEN EMLÉKE, MELYET
ÖRÖKRE SZIVÜNKBEN ŐRZÜNK

GYERMEKEI, UNOKÁI, DEDUNOKAI,
SCHWARCZ, FREIMANN, SHAHAR
CSALÁDOK

Felejtethetetlen drága anyánk, nagynanyánk, testvérünk, rokonunk

Tova Hertz Grünberger 5"1

Eperjes — Kirját-Jám
ELSŐEVES ÁZKÁRAJÁT
1979 május 17-én, csütörtökön d.u. 4 órakor tartjuk a cur-sálomi temetőben.
Indulás a lakástól, Kirját-Jám Bét, rechov Ecion 11, d.u. 3.45-kor.
A CSALAD

Felejtethetetlen, szeretett férjem, testvérünk, nagybátyánk, rokonunk

MENYÁSZ KÁROLY 5"1

Nagyszében — Tel-Aviv
elhunyának slosimján
ÁZKÁRÁT ÉS SIRKOAVATÁST tartunk május 13-án, vasárnap d.u. 4 órakor a choloni temetőben.
Találkozás az új bejáratnál.
A GYÁSZOLO CSALAD

Felejtethetetlen szeretett feleségem, anyánk, nagynanyánk, húgom, sógornők, rokonunk

MITTELMANN HAJNAL 5"1

Marosvásárhely — Kirját-Bialik
slosimján
ÁZKÁRÁT ÉS SIRKOAVATÁST tartunk 1979 május 14-én, hétfőn d.u. 3.15 órakor a cur-sálomi temetőben.
Külön autóbusz indul, Derech Akkó 182/20, d.u. 3-kor (Klein Belluséktől).
A GYÁSZOLO CSALAD

Felejtethetetlen drágánk

PÁRTOS MARGIT 5"1

Banska-Bistrica — Haifa
slosimján
ÁZKÁRÁT ÉS SIRKOAVATÁST tartunk 1979 május 14-én, hétfőn d.u. 2.30 órakor a haifai új, kfar-számiri temetőben.
Külön autóbusz indul 2 órakor a lakástól (Hillel 15).
A gyászoló család

Felejtethetetlen drága férjem, édesapám, apósom, nagyapánk, vejjünk, sógorunk

DR. BIRÓ MÁTYÁS 5"1

Kolozsvár — Szinéváralja — Áskelon
elhunyának slosimján
ÁZKÁRÁT ÉS SIRKOAVATÁST tartunk 1979 május 13-án, vasárnap délután 3.30 órakor a choloni temetőben. Találkozás a temető új bejáratánál.
A GYÁSZOLO CSALAD

Felejtethetetlen drágánk

KAPOLOVITS JAKAB (Jenő) 5"1

Nagyvárad — Petách-Tikva
slosimja leteltével
ÁZKÁRÁT ÉS SIRKOAVATÁST tartunk 1979 május 14-én, hétfőn délután 4 órakor, a petách-tikvai temetőben. Találkozás a temető bejáratánál.
A GYÁSZOLO CSALAD

ÓRIÁSI SIKER
Nyiltszíni tapsok!

JIDDIS OPERETT SZÍNHÁZ
Theo Roller — Raymond Ariel bemutatják a nagy művészt:

JAKOV BODO

a nagy, 2 felvonásos zenés komédiában

M'KEN LEBN — NOR M'LOSZT NIST

a jiddis színház művészeinek fellépésével:

Szombat, 12.5 — 7.15 — 9.30
Hétfő, 21.5 — 8.30

TEL-AVIV — „Ohel Sém”

Péntek, 11.5 — 8.45
Kirját-Jám — „Nicán”

Hétfő, 14.5 — 8.45
KIRJÁT-ATA — „Shavit”

Kedd, 15.5 — 8.30
MIGDÁL HÁÉMEK — „Mátnász”

Szerda, 16.5 — 8.30
PETACH-TIKVA — „Héjchál”

Csütörtök, 17.5 — 9.00
NATANJA — „Sharon”

Péntek, 18.5 — 8.45
NÁZARET, „Nurit”

Szombat, 19.5 — 2 előadás
6.30 — 9.00

RÁMÁT-GÁN — „Bét Háhiszadrut”

ASSZONYT

keresünk sürgősen öreg hölgy gondozására hetenként kétszer, fizetés napi 700 font.
Telefon 03-440190
8-13-ig, 17-19-ig

AUTÓ-ELEKTRO GÉPÉSZT keresünk

Héber tudás nem szükséges ● Jó feltételek a megfelelőnek
Jelentkezés: Slomo Kohénál, tel. 02-526393

TÁRSAS VAGY EGYÉNI UTAZÁSOK ROMÁNIÁBA

ES A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE A LEGJOBB FELTÉTELEKKEL
ANAT-tal (FENICHEL ANCI)
„ROSENTOURS LTD.” - NEL
RECHOV HERZL 8 ● TEL AVIV
TELEFON: 51211, 55444, 56470